

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

รายงานผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้น บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานรวมและเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วยการปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมถึงวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วยได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -2-

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (ต่อ)

ข้าพเจ้าได้กำหนดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมทั้งวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องดังต่อไปนี้

การซื้อขายธุรกิจ

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1.1.1 และ 2.2.1.1.2 กลุ่มบริษัทมีการลงทุนในกิจการต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยรายการลงทุนดังกล่าวเป็นรายการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี ซึ่งการบันทึกบัญชีตามวิธีซื้อสำหรับการรวมธุรกิจมีความซับซ้อนในเรื่องของสัญญาต่างๆ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและนโยบายบัญชีที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารต้องทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวและต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้กลุ่มบริษัท ต้องทำการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมารวมถึงสิ่งตอบแทนในการซื้ออันเนื่องมาจากความมีสาระสำคัญของรายการและเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและมีความซับซ้อนในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา ข้าพเจ้าจึงพิจารณาว่าการบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้า คือ

- สอบถามฝ่ายบริหารถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ในการเข้าทำรายการซื้อขายหุ้น
- อ่านสัญญาซื้อขายธุรกิจและรายงานการวิเคราะห์การรวมธุรกิจซึ่งจัดทำโดยกลุ่มบริษัทเพื่อทำความเข้าใจถึงข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำคัญ
- ประเมินความเหมาะสมของการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการกำหนดข้อสมมติที่ใช้ในการกำหนดราคาซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย
- ประเมินความเหมาะสมในการระบุสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาทั้งหมดรวมถึงสิ่งตอบแทนในการซื้อซึ่งจัดทำโดยกลุ่มบริษัท
- ประเมินความรู้ ความสามารถ และความเที่ยงธรรมของผู้ประเมินอิสระภายนอก รวมถึงความเหมาะสมของข้อสมมติฐานและวิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการประเมินมูลค่า
- สอบทานการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การด้อยค่าเงินลงทุน

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1 กลุ่มบริษัทมีเงินลงทุนในบริษัทย่อยเป็นจำนวนมาก ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดให้บริษัท ต้องพิจารณาการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน ในการพิจารณาการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว บริษัท ต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ ผลการดำเนินงานในอนาคตและการประเมินแผนงานในอนาคตของบริษัทย่อย รวมถึงการกำหนดอัตราคิดลดและสมมติฐานที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงเกี่ยวกับมูลค่าค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย ข้าพเจ้าจึงพิจารณาว่าเรื่องด้อยค่าเงินลงทุนเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -3-

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (ต่อ)

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้า คือ

- ทำความเข้าใจและประเมินข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำแผนและคาดการณ์กระแสเงินสดในอนาคต โดยการทำความเข้าใจในกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งตัวเลขดังกล่าวเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลภายนอกและภายในของบริษัทฯ
- เปรียบเทียบประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงเพื่อประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตดังกล่าว
- ทำความเข้าใจและประเมินอัตราคิดลด พิจารณาขอบเขตและความเป็นไปได้ของการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติที่สำคัญที่อาจเกิดขึ้น และทำการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติดังกล่าวต่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนสำหรับเงินลงทุนดังกล่าว

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เห็น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 การแก้ไขข้อผิดพลาดในงบการเงินรวมสำหรับการบันทึกบัญชีเงินกู้ยืมจากบริษัทแห่งหนึ่ง ของบริษัทย่อยในประเทศญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง ทั้งนี้ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีนี้แต่อย่างใด

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น ซึ่งคาดว่าจะรายงานประจำปีจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการดังกล่าว ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริงที่เหมาะสมต่อไป

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -4-

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่า การปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถ ตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -5-

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ต่อ)

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้บริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูล โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มบริษัทหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นตามงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขต และช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -6-

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ต่อ)

จากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบ งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบาย เรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือใน สถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่า ไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้า เพราะการกระทำ ดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะ จากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้ คือ นางสาววันเพ็ญ อุ่นเรือน



(นางสาววันเพ็ญ อุ่นเรือน)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 7750

บริษัท สำนักงานพีดีเอสวี จำกัด
8/4 ชั้น 1, 3 ซอยวิภาวดีรังสิต 44
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท					
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	
31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560 (ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560		
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	325,500,078.80	159,060,091.75	439,461,620.55	4,381,398.43	6,559,536.91
เงินลงทุนชั่วคราว	8	258,880,790.66	27,010,297.81	1,984,913,979.84	251,535,310.40	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	6.2 และ 9	659,234,715.41	476,579,482.49	366,597,586.49	138,540,125.65	378,532,493.01
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	6.2	-	-	-	1,350,430,979.63	1,270,077,591.40
ส่วนของสินทรัพย์ที่ครบกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี						
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมทางอ้อม	6.2	9,371,018.65	75,776,000.00	-	-	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	10	2,139,411.94	2,180,754.03	2,317,449.28	2,139,411.94	2,168,405.39
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	11	119,306,232.73	88,517,269.73	60,505,528.38	87,351,640.13	88,517,269.73
งานระหว่างก่อสร้าง						
สัญญาเช่าทางการเงิน	12	107,315,909.64	101,040,489.05	-	-	-
สัญญาบริการติดตั้ง		-	712,320.00	-	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	13	140,711,495.56	35,156,265.38	386,903,020.31	172,761.83	161,478.66
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,622,459,653.39	966,032,970.24	3,240,699,184.85	1,834,551,628.01	1,746,016,775.10
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่คิดภาระค่าประกัน	14	118,079,846.33	128,679,670.66	-	-	-
เงินลงทุนระยะยาว		344,205.00	421,850.00	371,600.00	344,205.00	421,850.00
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	15	-	-	-	1,457,460,920.00	1,049,960,920.00
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	16	3,602,007,251.99	3,356,843,772.73	-	-	-
เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน		-	-	507,391,683.23	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน - สุทธิ	10	2,130,574.35	1,915,274.65	2,636,266.67	2,130,574.35	1,915,274.65
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	17	4,465,702,289.58	3,282,614,057.16	2,668,833,193.81	249,748,300.32	279,836,776.82
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	18	634,648,536.64	643,687,143.72	477,522,760.69	-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	19.1	-	6,199,212.60	4,837,027.14	6,176,329.84	5,697,266.62
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	20	153,959,828.60	121,351,771.50	28,087,128.69	13,683,928.37	11,371,110.05
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		8,976,872,532.49	7,541,712,753.02	3,689,679,660.23	1,729,544,257.88	1,349,203,198.14
รวมสินทรัพย์		10,599,332,185.88	8,507,745,723.26	6,930,378,845.08	3,564,095,885.89	3,095,219,973.24

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท					
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	21	321,047,477.30	291,000,877.90	119,496,017.43	56,159,243.59	273,908,486.38
ตั๋วแลกเงินขายลด	22	460,000,000.00	380,000,000.00	490,000,000.00	460,000,000.00	380,000,000.00
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	6.2 และ 23	247,879,678.21	189,858,914.11	148,496,847.01	29,280,485.47	23,410,828.83
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	6.2	-	30,000,000.00	-	-	30,000,000.00
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น	24	79,939,737.25	128,896,286.53	-	-	-
ส่วนของหนี้สินที่ครบกำหนดจ่ายชำระภายในหนึ่งปี						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	25	332,824,973.31	226,159,174.80	836,705,646.78	71,200,000.00	8,250,000.00
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทอื่น		28,508,448.00	28,195,200.00	-	-	-
หุ้นกู้	26	884,700,000.00	-	-	328,000,000.00	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน		-	-	33,424.92	-	-
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	27	2,565,653.00	196,507.00	177,348.00	2,013,726.00	82,049.00
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย		972,757.62	10,219,985.80	91,544.00	-	-
เงินปันผลค้างจ่าย		1,183,799.73	962,402.06	2,219,772.22	1,176,753.49	951,747.82
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		35,421,473.29	26,001,833.21	19,191,486.23	10,510,491.66	12,202,395.26
รวมหนี้สินหมุนเวียน		2,395,043,997.71	1,311,491,181.41	1,616,412,086.59	958,340,700.21	728,805,507.29
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ	25	2,502,514,376.62	1,412,611,479.18	632,495,893.22	361,948,000.00	3,000,000.00
หุ้นกู้	26	2,292,700,000.00	3,234,100,000.00	2,418,700,000.00	487,400,000.00	815,400,000.00
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ	27	37,499,940.00	29,166,107.00	25,302,683.00	27,115,937.00	26,469,669.00
ค่าเผื่อหนี้สินจากภาระค่าประกัน	28	46,213,539.72	46,213,539.72	46,213,539.72	46,213,539.72	46,213,539.72
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	19.1	43,858,305.06	-	-	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		1,235,000.00	1,235,000.00	-	63,000.00	63,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		4,924,021,161.40	4,723,326,125.90	3,122,712,115.94	922,740,476.72	891,146,208.72
รวมหนี้สิน		7,319,065,159.11	6,034,817,307.31	4,739,124,202.53	1,881,081,176.93	1,619,951,716.01
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น	29					
ทุนจดทะเบียน						
หุ้นสามัญ 1,045,038,462 หุ้น ในปี 2561 และ						
937,716,283 หุ้น ในปี 2560 มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท		1,045,038,462.00	937,716,283.00	861,283,589.00	1,045,038,462.00	937,716,283.00
ทุนที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว						
หุ้นสามัญ 921,572,840 หุ้น ในปี 2561 และ						
836,030,770 หุ้น ในปี 2560 มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท		921,572,840.00	836,030,770.00	765,585,412.00	921,572,840.00	836,030,770.00
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	30	561,848,558.82	365,101,797.82	364,982,731.51	561,848,558.82	365,101,797.82
ส่วนเกินทุนหุ้นชื้อคืน		6,017,138.90	6,017,138.90	6,017,138.90	6,017,138.90	6,017,138.90
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - ทุนสำรองตามกฎหมาย	31	92,157,284.00	83,603,077.00	76,558,541.00	92,157,284.00	83,603,077.00
ที่ยังไม่ได้จัดสรร		542,363,882.00	316,827,296.41	242,817,783.83	101,418,887.24	184,515,473.51
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		450,129,695.19	501,446,686.09	440,257,329.98	-	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		2,574,089,398.91	2,109,026,766.22	1,896,218,937.22	1,683,014,708.96	1,475,268,257.23
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		706,177,627.86	363,901,649.73	295,035,705.33	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		3,280,267,026.77	2,472,928,415.95	2,191,254,642.55	1,683,014,708.96	1,475,268,257.23
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		10,599,332,185.88	8,507,745,723.26	6,930,378,845.08	3,564,095,885.89	3,095,219,973.24

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560	
รายได้					
รายได้จากการขายและบริการ	6.1	779,638,127.84	710,288,039.64	419,658,450.37	444,926,538.57
รายได้อื่น					
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	33	207,630,872.00	220,588,936.00	-	-
ดอกเบี้ยรับ	6.1	2,025,540.01	7,212,632.29	75,579,709.01	39,138,562.22
รายได้เงินปันผล		37,950.00	-	37,950.00	9,000.00
กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่าดิชกรรม	15	130,981,853.71	-	-	-
อื่นๆ	6.1	64,349,437.03	24,541,681.06	5,560,555.37	14,306,036.36
รวมรายได้		1,184,663,780.59	962,631,288.99	500,836,664.75	498,380,137.15
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขายและบริการ	6.1	571,099,617.13	510,136,554.48	326,191,259.41	332,066,499.71
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย		20,509,816.97	12,260,254.85	19,399,969.53	12,260,254.85
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		156,999,964.11	171,578,693.31	47,083,300.47	42,738,339.46
ต้นทุนทางการเงิน		246,480,764.72	210,778,945.10	64,261,737.01	46,653,997.86
รวมค่าใช้จ่าย		995,090,162.93	904,754,447.74	456,936,266.42	433,719,091.88
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	16	240,447,479.26	196,234,099.98	-	-
กำไรก่อนภาษีเงินได้		430,021,096.92	254,110,941.23	43,900,398.33	64,661,045.27
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	19.3.1	(21,330,794.24)	(22,749,090.44)	(9,758,777.50)	(13,073,707.57)
กำไรสุทธิสำหรับปี		408,690,302.68	231,361,850.79	34,141,620.83	51,587,337.70
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง :					
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินในหน่วยงานต่างประเทศ		(51,316,990.90)	61,189,356.11	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		357,373,311.78	292,551,206.90	34,141,620.83	51,587,337.70
การแบ่งกำไร					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		342,774,792.69	206,424,479.55		
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		65,915,509.99	24,937,371.24		
กำไรสุทธิสำหรับปี		408,690,302.68	231,361,850.79		
การแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		291,457,801.79	267,613,835.66		
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		65,915,509.99	24,937,371.24		
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		357,373,311.78	292,551,206.90		
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท : หุ้น)					
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	35	<u>0.41</u>	<u>0.26</u>	<u>0.04</u>	<u>0.07</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

		หน่วย : บาท												
		งบการเงินรวม												
		ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่												
		กำไรสะสม					องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น							
หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	ส่วนเกิน หุ้นซื้อคืน	จัดสรรแล้ว		การแปลงค่า งบการเงิน ในหน่วยงาน ต่างประเทศ	ส่วนเกินทุน(ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าหุ้น ของบริษัทย่อย	ส่วนเกินทุน รวม	รวม	รวม	ส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุม	รวม		
				ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร								ของส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทใหญ่	ของส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทใหญ่
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 (ปรับปรุงใหม่)	765,885,412.00	364,982,731.51	6,017,138.90	76,558,541.00	242,817,783.83	17,268,901.50	(27,011,571.52)	450,000,000.00	440,257,329.98	1,896,218,937.22	295,035,705.33	2,191,254,642.55	
	รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น													
	เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :													
	จำหน่ายหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	29 และ 32	15,776.00	119,066.31	-	-	-	-	-	-	134,842.31	-	134,842.31	
	จ่ายปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29 และ 32	70,429,582.00	-	-	(124,944,454.94)	-	-	-	-	(54,514,872.94)	-	(54,514,872.94)	
	รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		70,445,358.00	119,066.31	-	(124,944,454.94)	-	-	-	-	(54,380,030.63)	-	(54,380,030.63)	
	การเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียในบริษัทย่อย :													
	ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น(ลดลง)													
	จากการลงทุนของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	43,954,977.40	-	43,954,977.40	
	จากเงินปันผลของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(26,404.24)	(26,404.24)	
	โอนกลับกำไรสะสมจากการขายเงินลงทุน		-	-	-	(425,976.03)	-	-	-	-	(425,976.03)	-	(425,976.03)	
	รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		70,445,358.00	119,066.31	-	(125,370,430.97)	-	-	-	-	(54,806,006.66)	43,928,573.16	(10,877,433.50)	
	กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี													
	กำไร		-	-	-	207,185,477.65	-	-	-	-	207,185,477.65	26,205,701.41	233,391,179.06	
	กำไรเบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-	60,178,844.52	-	-	-	60,178,844.52	-	60,178,844.52	
	รวมกำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	207,185,477.65	60,178,844.52	-	-	-	60,178,844.52	26,205,701.41	293,570,023.58	
	จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	31	-	-	-	7,044,536.00	(7,044,536.00)	-	-	-	-	-	-	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		836,030,770.00	365,101,797.82	6,017,138.90	83,603,077.00	317,588,294.51	77,447,746.02	(27,011,571.52)	450,000,000.00	500,436,174.50	2,108,777,252.73	365,169,979.90	2,473,947,232.63
	ผลกระทบของการแก้ไขข้อผิดพลาดที่สำคัญ	3	-	-	-	-	(760,998.10)	1,010,511.59	-	-	1,010,511.59	(1,268,330.17)	(1,018,816.68)	
	ยอดคงเหลือต้นงวด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 (หลังปรับปรุง)		836,030,770.00	365,101,797.82	6,017,138.90	83,603,077.00	316,827,296.41	78,458,257.81	(27,011,571.52)	450,000,000.00	501,446,686.09	2,109,026,766.22	363,901,649.73	2,472,928,415.95
	รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น													
	เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :													
	จำหน่ายหุ้นจากการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม	29 และ 32	85,542,070.00	196,746,761.00	-	-	-	-	-	-	282,288,831.00	-	282,288,831.00	
	จ่ายปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29 และ 32	-	-	-	-	(108,684,000.10)	-	-	-	(108,684,000.10)	-	(108,684,000.10)	
	การเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียในบริษัทย่อย :													
	ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น(ลดลง)													
	จากการลงทุนของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	98,774,777.90	98,774,777.90	
	จากเงินปันผลของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(111,512.17)	(111,512.17)	
	รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		85,542,070.00	196,746,761.00	-	-	(108,684,000.10)	-	-	-	173,604,830.90	98,774,777.90	272,379,608.80	
	การเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียในบริษัทย่อย :													
	ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น(ลดลง)													
	จากการลงทุนของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	177,697,202.41	177,697,202.41	
	จากเงินปันผลของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(111,512.17)	(111,512.17)	
	รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		85,542,070.00	196,746,761.00	-	-	(108,684,000.10)	-	-	-	173,604,830.90	276,360,468.14	449,965,299.04	
	กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี													
	กำไร		-	-	-	342,774,792.69	-	-	-	-	342,774,792.69	65,915,509.99	408,690,302.68	
	กำไรเบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-	(51,316,990.90)	-	-	-	(51,316,990.90)	-	(51,316,990.90)	
	รวมกำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	342,774,792.69	(51,316,990.90)	-	-	-	(51,316,990.90)	65,915,509.99	357,373,311.78	
	จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	31	-	-	-	8,554,207.00	(8,554,207.00)	-	-	-	-	-	-	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		921,572,840.00	561,848,558.82	6,017,138.90	92,157,284.00	542,363,882.00	27,141,266.71	(27,011,571.52)	450,000,000.00	450,129,695.19	2,574,089,398.91	706,177,627.86	3,280,267,026.77

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่า หุ้นสามัญ	ส่วนเกิน มูลค่า หุ้นทุนซื้อคืน	กำไรสะสม		รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
				จัดสรรแล้ว สำรอง	ยังไม่จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	765,585,412.00	364,982,731.51	6,017,138.90	76,558,541.00	264,917,126.75	1,478,060,950.16
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น						
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :						
จำหน่ายหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	29 และ 32	15,776.00	119,066.31	-	-	134,842.31
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29 และ 32	70,429,582.00	-	-	(124,944,454.94)	(54,514,872.94)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		70,445,358.00	119,066.31	-	(124,944,454.94)	(54,380,030.63)
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	51,587,337.70	51,587,337.70
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	31	-	-	7,044,536.00	(7,044,536.00)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		836,030,770.00	365,101,797.82	6,017,138.90	83,603,077.00	1,475,268,257.23
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น						
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :						
จำหน่ายหุ้นจากการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม	29 และ 32	85,542,070.00	196,746,761.00	-	-	282,288,831.00
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29 และ 32	-	-	-	(108,684,000.10)	(108,684,000.10)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		85,542,070.00	196,746,761.00	-	(108,684,000.10)	173,604,830.90
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	34,141,620.83	34,141,620.83
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	31	-	-	8,554,207.00	(8,554,207.00)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		921,572,840.00	561,848,558.82	6,017,138.90	92,157,284.00	1,683,014,708.96

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน					
กำไรก่อนภาษีเงินได้	430,021,096.92	254,110,941.23	43,900,398.33	64,661,045.27	
รายการปรับปรุงกระทบกำไรสุทธิเป็น					
เงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน :					
ค่าเสื่อมราคา	17	143,237,668.54	145,850,055.28	26,702,533.10	24,753,509.42
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18	20,122,908.61	19,132,464.34	-	-
หนี้สงสัยจะสูญ	9	7,158,357.23	2,519,457.05	7,158,357.23	2,519,457.05
ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยเสื่อมสภาพ (โอนกลับ)		-	(102,019.43)	-	(102,019.43)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของอาคารและอุปกรณ์ (โอนกลับ)	17	(302,411.24)	(656,529.12)	(302,411.24)	(656,529.12)
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่าย	17	8,574,572.90	1,492,079.05	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากการขายเงินลงทุนชั่วคราว		31,743.57	(10,168,560.11)	(28,035.60)	(3,475,058.20)
ขาดทุน (กำไร) จากการปรับมูลค่าเงินลงทุนชั่วคราวที่ยังไม่เกิดขึ้น		(122,755.10)	39.55	(122,759.65)	-
ขาดทุน (กำไร) จากการปรับมูลค่าเงินลงทุนระยะยาวที่ยังไม่เกิดขึ้น		77,645.00	(50,250.00)	77,645.00	(50,250.00)
ขาดทุน (กำไร) จากการขายสินทรัพย์ถาวร		(2,427,567.64)	(3,751,509.99)	(2,427,547.16)	(3,751,509.99)
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		13,270,117.29	1,739,647.68	(337,099.58)	177,913.04
กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม	15	(130,981,853.71)	-	-	-
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม		-	(1,307,384.10)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	14	(240,447,479.26)	(196,234,099.98)	-	-
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	27	12,691,049.00	4,180,583.00	3,769,015.00	3,430,236.00
ประมาณการรื้อถอน	17	-	1,235,000.00	-	-
กลับรายการเงินปันผลค้างจ่ายเป็นรายได้อื่น ๆ		-	-	-	(1,355,150.40)
รายได้ดอกเบี้ย		(2,025,540.01)	(6,284,842.87)	(75,579,709.01)	(39,138,562.22)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		241,770,628.31	187,936,143.88	64,261,737.01	42,778,686.86
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง					
 ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		500,648,180.41	399,641,215.46	67,072,123.43	89,791,768.28
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น) :-					
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น		(149,286,801.79)	(112,341,365.73)	234,060,365.37	(205,841,266.17)
สินค้าคงเหลือ		(18,077.30)	(27,909,721.92)	1,165,629.60	(28,516,935.90)
งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาเช่าทางการเงิน		(6,275,420.59)	(101,040,489.05)	-	-
งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญารับจ้างติดตั้ง		712,320.00	(712,320.00)	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		(103,358,218.26)	51,787,354.93	(11,283.17)	333,079.70
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		2,665,047.65	(86,856,522.27)	228,141.30	2,873,738.70
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง) :-					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น		28,537,303.32	22,639,381.37	5,756,288.84	(2,524,593.75)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		(7,686,511.77)	6,808,961.65	(1,691,903.60)	2,279,642.31
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		-	-	63,000.00	-
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่จ่ายจริง	27	(1,988,070.00)	(298,000.00)	(1,191,070.00)	(298,000.00)
เงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		263,949,751.67	151,718,494.44	305,451,291.77	(141,902,566.83)
จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล		(39,471,770.46)	(20,316,980.84)	(12,778,800.34)	(17,057,365.04)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		224,477,981.21	131,401,513.60	292,672,491.43	(158,959,931.87)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายซื้อหุ้นเพิ่มทุนในบริษัทร่วมทางอ้อม	(4,716,000.00)	-	-	-
เงินสดสุทธิจ่ายจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	15 (415,368,793.24)	-	(407,500,000.00)	-
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม	-	(2,364,205,011.34)	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	6.2 -	-	(363,853,388.23)	(1,681,690,872.79)
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	6.2 -	-	283,500,000.00	411,613,281.39
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	6.2 (200,000.00)	-	-	-
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	6.2 200,000.00	-	-	-
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	6.2 66,404,981.35	-	-	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	10 (3,138,000.00)	(2,344,865.82)	(3,138,000.00)	(2,314,865.82)
รับชำระคืนเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน	10 2,964,042.39	3,202,553.09	2,951,693.75	3,167,516.17
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนชั่วคราว	241,999,251.05	5,072,744,400.48	185,715,484.85	2,767,200,858.74
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนชั่วคราว	(473,715,245.23)	(3,147,399,699.44)	(437,100,000.00)	(2,178,939,999.97)
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	9,721,253.00	9,354,022.63	9,220,505.00	7,815,000.00
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวร	17 (806,762,085.04)	(749,542,377.62)	(3,104,603.20)	(27,686,452.60)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18 (11,084,301.53)	(185,296,847.37)	-	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม	-	17,968,519.66	-	-
เงินจ่ายชำระเจ้าหนี้เจ้าซื้อ	-	(33,424.92)	-	-
เงินฝากติดภาระค้ำคดลง	10,599,824.33	-	-	-
ดอกเบี้ยรับ	2,141,274.11	6,429,526.42	74,353,353.77	38,947,180.67
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(1,380,953,798.81)	(1,339,123,204.23)	(658,954,954.06)	(661,888,354.21)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	27,994,176.63	154,465,893.49	(217,412,143.21)	202,895,176.33
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	6.2 -	30,000,000.00	-	30,000,000.00
เงินสดจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	6.2 (30,000,000.00)	-	(30,000,000.00)	-
เงินสดจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทอื่น	24 (48,956,549.28)	-	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทอื่น	-	28,195,200.00	-	-
เงินสดรับจากการออกตั๋วแลกเงินขายลด	22 1,275,000,000.00	1,080,000,000.00	1,275,000,000.00	1,080,000,000.00
เงินสดจ่ายชำระตั๋วแลกเงินขายลด	22 (1,195,000,000.00)	(1,190,000,000.00)	(1,195,000,000.00)	(1,190,000,000.00)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	26 -	815,400,000.00	-	815,400,000.00
เงินสดจ่ายชำระหุ้นกู้	26 (56,700,000.00)	-	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	25 1,418,440,494.28	1,022,287,900.00	436,748,000.00	15,000,000.00
เงินสดจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	25 (234,589,406.72)	(852,718,786.02)	(14,850,000.00)	(40,200,000.00)
เงินปันผลจ่าย	(108,462,602.43)	(126,201,825.10)	(108,458,994.43)	(124,808,423.64)
เงินรับจากการเพิ่มทุน	29 282,288,831.00	70,564,424.31	282,288,831.00	70,564,424.31
เงินสดรับชำระค่าหุ้นจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	177,585,690.25	4,417,788.05	-	-
จ่ายดอกเบี้ย	(267,410,096.66)	(170,431,034.51)	(64,211,369.21)	(40,743,326.66)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	1,240,190,537.07	865,979,560.22	364,104,324.15	818,107,850.34
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(51,316,990.90)	61,189,356.11	-	-
เงินสดรับจากการลงทุนในบริษัทย่อย	134,042,258.48	151,245.50	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น (ลดลง)	166,439,987.05	(280,401,528.80)	(2,178,138.48)	(2,740,435.74)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	7 159,060,091.75	439,461,620.55	6,559,536.91	9,299,972.65
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี	7 325,500,078.80	159,060,091.75	4,381,398.43	6,559,536.91

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ปี 2560		ปี 2560		
	ปี 2561	(ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560	
การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดเพิ่มเติม					
1.	เงินสดจ่ายในระหว่างปี				
	ดอกเบี้ยจ่ายที่ถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์	17	5.68	-	-
2.	รายการที่มีใช้เงินสด				
	ซื้อสินทรัพย์โดยการก่อหนี้	17	-	16.53	-
3.	จำนวนที่ยังไม่ได้เบิกใช้ของวงเงินสินเชื่อที่จะนำมาใช้				
	เพื่อกิจกรรมดำเนินงานในอนาคต		1,422.33	1,097.11	335.94
4.	การออกหุ้นปันผล	29	-	70.43	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัทฯ จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2536 สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 51/29, 51/61 ซอยวิภาวดีรังสิต 66 (สยามสามัคคี) แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการรับจ้างพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือและนิตยสาร และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

บริษัทย่อย และบริษัทร่วมประกอบธุรกิจหลักตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้ จัดทำขึ้นตามกฎหมายเป็นภาษาไทย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษได้จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกของผู้อ่าน งบการเงินที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาไทย

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทยภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความถึง มาตรฐานการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ นำเสนอตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง "การนำเสนองบการเงิน" และแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง "กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559" ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งมีผลใช้บังคับสำหรับการจัดทำงบการเงินของบริษัทมหาชนจำกัด ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ยกเว้นที่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และส่วนได้เสียของบริษัทร่วม ดังต่อไปนี้

	การดำเนินกิจการ		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
	ประเภทธุรกิจ	ประเทศ	ปี 2561	ปี 2560
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท :				
บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	75.00	75.00
บริษัท ดับบลิวพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด	รับจ้างพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ นิตยสาร และบรรจุภัณฑ์	ไทย	84.50	-

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม (ต่อ)

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และส่วนได้เสียของบริษัทร่วม ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

	การดำเนินงาน		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
	ประเภทธุรกิจ	ประเทศ	ปี 2561	ปี 2560
บริษัทย่อยทางอ้อมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย :				
บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท โซล่า พาวเวอร์ แมเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในต่างประเทศ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เอ็มโก้ เอ็นเนอร์ยี จำกัด	ลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ทศน์ศิริ จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี โซลูชั่น จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	81.25	81.25
บริษัท เอ็มโก้ เอ็นจิเนียริง จำกัด	บำรุงรักษา และให้บริการรับจ้างติดตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	75.00	75.00
บริษัทย่อยทางอ้อมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางอ้อม :				
บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และให้บริการรับจ้างติดตั้งและให้เชาระบบโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท อะควาติส เอ็นเนอร์ยี จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ลพบุรี โซล่า จำกัด	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ปราจีน โซล่า จำกัด*	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	48.39	48.39
Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.)	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	98.00	98.00
Kurihara Godo Kaisha (Jpn Co.)	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	98.00	98.00
AE Power Godo Kaisha (Jpn Co.)	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	98.00	98.00
Higashi Nihon Mega Solar 3 Godo Kaisha (Jpn Co.)	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	98.00	98.00
Kyotamba Solar Goda Kaisha (Jpn Co.)*	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	-	-
Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศเวียดนาม	เวียดนาม	65.44	-
บริษัทร่วมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม :				
บริษัท พีพีทีซี จำกัด**	ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	49.50	49.50
บริษัทร่วมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางอ้อมและบริษัทร่วมทางอ้อม :				
บริษัท เอสเอสยูที จำกัด***	ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	40.00	40.00
บริษัทร่วมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางอ้อม :				
บริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด****	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	50.00	50.00

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม (ต่อ)

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และส่วนได้เสียของบริษัทรวม ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

* บริษัท และบริษัทย่อย มีส่วนร่วมในอำนาจการควบคุม ดังนั้นจึงถือว่าบริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทย่อย ตามนิยามที่ระบุไว้ในมาตรฐานบัญชี

** เป็นบริษัทร่วมของบริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด

*** เป็นบริษัทร่วมของบริษัท ทัศนศิริ จำกัด และ บริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด

**** บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ไม่มีอำนาจในการควบคุม เนื่องจากเป็นการถือหุ้นทางอ้อมผ่านบริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด และ บริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี โซลูชั่น จำกัด และมีตัวแทนเป็นกรรมการผู้มีอำนาจเพียง 2 ท่าน จากจำนวน 4 ท่าน (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1.1.3 ประกอบ)

2.2.1.1 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้

ปี 2561

บริษัท

2.2.1.1.1 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ครั้งที่ 13/2561 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัท เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นของบริษัท ดับบลิวพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด (“WPS”) จากผู้ถือหุ้นเดิม จำนวน 42,250,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 9.645 บาท มูลค่า 407.50 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 84.50 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

2.2.1.1.2 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 7/2561 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 มีมติอนุมัติให้ SPM-TH ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นของ Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company (“PKS”) จากผู้ถือหุ้นเดิม จำนวน 15,280 หุ้น ในราคาพาร์หุ้นละ 100,000 ดงเวียดนาม และ PKS ทอยยเรียกทุนเพิ่มให้ครบตามจำนวนทุนจดทะเบียน จำนวน 5,000,000 หุ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่จ่ายซื้อเงินลงทุน	ทุนจดทะเบียน ที่เรียกชำระ	จำนวนหุ้น ที่ลงทุน (หุ้น)	มูลค่าเงินลงทุน (บาท)	สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันเรียกชำระ เพิ่มทุน (ร้อยละ)
08/10/2561	17,000	15,280	2,171,057.73	89.88
08/11/2561	815,255	815,255	115,473,195.69	99.79
21/11/2561	773,323	773,323	109,594,883.71	99.89
29/11/2561	465,800	465,800	65,960,000.00	99.92
20/12/2561	1,550,557	300,557	42,263,811.79	65.44
คงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,621,935	2,370,215	335,462,948.92	

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561 มีมติอนุมัติให้ SPM-TH เข้าทำบันทึกข้อตกลงลงทุนร่วมกันในโครงการ PKS กับบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) (“CSS”) เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 โดยสัดส่วนการลงทุนของ SPM-TH คิดเป็นร้อยละ 64.99 และสัดส่วนการลงทุนของ CSS คิดเป็นร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน ซึ่งได้ทำสัญญาโอนสัดส่วนการถือหุ้นให้แก่ CSS ตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561

เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 SPM-TH ได้ชำระเงินลงทุนส่วนที่เหลือ อีกจำนวน 879,765 หุ้น มูลค่า 121.26 ล้านบาท ซึ่งครบตามสัดส่วนการลงทุนที่ได้จดทะเบียนกับกระทรวงวางแผนและการลงทุนของประเทศเวียดนาม (Department of Planning and Investment)

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม (ต่อ)

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และส่วนได้เสียของบริษัทร่วม ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

2.2.1.1 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้ (ต่อ)

ปี 2560

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) "EP"

2.2.1.1.3 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติอนุมัติ ดังนี้

ก. ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท ทศน์ศิริ จำกัด ("TSR") เพิ่มเติมจากผู้ถือหุ้นเดิมอีกจำนวน 3,099,998 หุ้น โดยมีมูลค่าตามสัญญา 509.42 ล้านบาท ภายหลังการซื้อหุ้น สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 99.99 และสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท เอสเอสยูที จำกัด ("SSUT") คิดเป็นร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นครบทั้งจำนวนแล้วเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2560

ข. ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด ("STCE") จำนวน 78,447,600 หุ้น ในราคาหุ้นละ 16.433 บาท เป็นเงิน 1,289.13 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว เพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด ("TAC") คิดเป็นร้อยละ 39.60 ของทุนจดทะเบียน และเพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมใน SSUT เพิ่มอีกร้อยละ 15.84 ของทุนจดทะเบียน และเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท พีพีทีซี จำกัด ("PPTC") ร้อยละ 19.80 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560

ค. ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี โซลูชั่น จำกัด ("APEX") จำนวน 20,602,400 หุ้น ในราคาหุ้นละ 16.433 บาท เป็นเงิน 338.56 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 81.25 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว เพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมใน TAC คิดเป็นร้อยละ 10.40 ของทุนจดทะเบียน และเพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมใน SSUT เพิ่มอีกร้อยละ 4.16 ของทุนจดทะเบียน และเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมใน PPTC ร้อยละ 5.20 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2560

ง. ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นใน PPTC จำนวน 3,635,800 หุ้น ในราคาหุ้นละ 142.33 บาท เป็นเงิน 517.49 ล้านบาท ภายหลังการซื้อหุ้น EP มีสัดส่วนการถือหุ้นทางตรงในบริษัทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 24.50 และสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมผ่าน TAC คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560

ภายหลังจากการซื้อหุ้นตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1.1.3 สัดส่วนการถือหุ้นของ EP ในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมดังกล่าว มีดังนี้

ชื่อบริษัท	สถานะ	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
บริษัท ทศน์ศิริ จำกัด	บริษัทย่อย	99.99
บริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด	บริษัทย่อย	99.99
บริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี โซลูชั่น จำกัด	บริษัทย่อย	81.25
บริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด	บริษัทร่วมทางอ้อม	50.00
บริษัท พีพีทีซี จำกัด	บริษัทร่วมทางตรงและทางอ้อม	49.50
บริษัท เอสเอสยูที จำกัด	บริษัทร่วมทางอ้อม	40.00

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม (ต่อ)

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และส่วนได้เสียของบริษัทรวม ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

2.2.1.1 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้ (ต่อ)

2.2.1.1.4 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2560 มีมติอนุมัติดังนี้

ก. ให้ EP ซื้อหุ้นทั้งหมดในบริษัท เอ็มโป้ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (“EPCO-E”) จากบริษัท เอ็มโป้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด (“EPCO-G”) จำนวน 19,999,997 หุ้น ในราคาหุ้นละ 1.05 ดอลลาร์ฮ่องกง รวมเป็นเงิน 20.99 ล้านบาท สัดส่วนการถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว เพื่อจัดโครงสร้างการถือหุ้นใหม่ให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2560

ข. ให้ SPM-TH จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของ Solar Power Management Co., Ltd. (HK Co.) (“SPM-HK”) จำนวน 4,007,500 หุ้น ในราคาหุ้นละ 1.05 ดอลลาร์ฮ่องกง รวมเป็นเงิน 4.21 ล้านดอลลาร์ฮ่องกง เพื่อปรับโครงสร้างการจัดการใหม่ ให้สอดคล้องกับการบริหารงานของกลุ่ม ทั้งนี้ SPM-TH ได้จำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560

2.2.1.1.5 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 9/2560 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2560 มีมติอนุมัติให้ปรับโครงสร้างการถือหุ้นใหม่ เนื่องจากจะนำ EP มีแผนเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย EP จึงต้องปรับโครงสร้างการถือหุ้นให้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยจะต้องมีบริษัทแกนของกลุ่มบริษัท ดังนั้นที่ประชุมจึงอนุมัติให้บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด (“RPV”) เป็นบริษัทแกน และอนุมัติให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของ EP ให้แก่ RPV โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. ให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด (“JKR”) รวมจำนวน 1,249,880 หุ้น ในราคาหุ้นละ 130.38 บาท เป็นเงิน 162.98 ล้านบาท

ข. ให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท อะควาติส เอ็นเนอร์จี จำกัด (“AQU”) รวมจำนวน 19,999,998 หุ้น ในราคาหุ้นละ 10.45 บาท เป็นเงิน 209.08 ล้านบาท

ค. ให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของ EPCO-G รวมจำนวน 9,999,997 หุ้น ในราคาหุ้นละ 8.54 บาท เป็นเงิน 85.38 ล้านบาท

รวมการจำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1.1.5 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 457.43 ล้านบาท ซึ่งที่ประชุมของ EP อนุมัติให้ RPV ต้องเพิ่มทุนจดทะเบียน โดยมีจำนวนเงินไม่น้อยกว่าราคาซื้อหุ้นของทั้ง 3 บริษัทดังกล่าวข้างต้นจาก EP ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ RPV ครั้งที่ 5/2560 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2560 มีมติอนุมัติให้ RPV เพิ่มทุนจดทะเบียนโดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 4,570,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท เป็นเงิน 457 ล้านบาท การเพิ่มทุนดังกล่าวเป็นการจัดสรรให้แก่ EP ทั้งจำนวน โดย EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2560 ส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นของ EP ใน RPV เปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 99.96 เป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว และ RPV ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2560

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม (ต่อ)

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และส่วนได้เสียของบริษัทร่วม ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

2.2.1.1 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้ (ต่อ)

2.2.1.1.6 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 10/2560 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2560 มีมติอนุมัติให้ Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) (“AEKK”) เพิ่มทุนจดทะเบียนโดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 2,400 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10,000 เยน เป็นเงิน 24 ล้านบาท ซึ่งการเพิ่มทุนดังกล่าว เป็นการจัดสรรให้แก่ SPM-TH ทั้งจำนวน โดย SPM-TH ได้จ่ายชำระค่าหุ้นทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2560 ส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นของ SPM-TH ใน AEKK เปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 98 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว

บริษัทย่อยทางอ้อม : Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) “AEKK”

2.2.1.1.7 เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 AEKK ได้ทำสัญญาซื้อหุ้นของ Higashi Nihon Mega Solar 3 Godo Kaisha (“GK4”) ในประเทศญี่ปุ่นในสัดส่วนร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียน เป็นเงิน 50,000 เยน จากผู้ถือหุ้นเดิมในราคาหุ้น ตามแผนการลงทุนพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของกลุ่มบริษัทฯ ทั้งนี้ AEKK ได้ชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าว ทั้งจำนวนแล้วเมื่อวันที่ทำสัญญา

2.2.2 บริษัทย่อย หมายถึง กิจการที่กลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุมนโยบายการเงินและการดำเนินงาน และโดยทั่วไปแล้วกลุ่มบริษัทจะถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง

2.2.3 บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบายดังกล่าว การมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ถูกสันนิษฐานว่ามีอยู่เมื่อกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการออกเสียงในกิจการอื่นในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 20 ถึง ร้อยละ 50

2.2.4 งบการเงินของบริษัทย่อยได้ถูกนำมารวมในการจัดทำงบการเงินรวม โดยเริ่มตั้งแต่วันที่บริษัทใหญ่มีอำนาจควบคุมดังกล่าวจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

2.2.5 กลุ่มบริษัทจัดทำงบการเงินรวมโดยบันทึกเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาหุ้น และบันทึกส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและการเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียของบริษัทร่วมตั้งแต่วันที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญจนถึงวันที่การมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญสิ้นสุดลง

2.2.6 กลุ่มบริษัทควบคุมกิจการเมื่อกลุ่มบริษัทมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการลงทุนและมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการใช้อำนาจเหนือผู้ที่ได้รับการควบคุม ในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีการควบคุมกิจการอื่นหรือไม่ กลุ่มบริษัทพิจารณาถึงการมีอยู่และผลกระทบจากสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ที่กลุ่มบริษัทสามารถใช้สิทธิหรือแปลงสภาพตราสารนั้นในปัจจุบันรวมถึงสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ซึ่งกิจการอื่นถืออยู่ด้วย

วันที่ซื้อกิจการ คือ วันที่อำนาจในการควบคุมนั้นได้ถูกโอนไปยังผู้ซื้อ การกำหนดวันที่ซื้อกิจการและการระบุเกี่ยวกับการโอนอำนาจควบคุมจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง

2.2.7 เมื่อมีการสูญเสียอำนาจควบคุม กลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินในบริษัทย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม และส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเผื่อขาย ขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม (ต่อ)

2.2.8 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ ส่วนของกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่เป็นส่วนได้เสียที่ไม่ได้เป็นของบริษัทใหญ่ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนรวม และแสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม โดยแสดงแยกต่างหากจากส่วนของผู้ถือหุ้นที่เป็นของบริษัทใหญ่

ณ วันที่ซื้อธุรกิจ กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมตามอัตราส่วนได้เสียในสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากผู้ถูกซื้อ

2.2.9 กลุ่มบริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อ ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

ในการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ กลุ่มบริษัทต้องวัดมูลค่าส่วนได้เสียของเงินลงทุนที่กลุ่มบริษัทถืออยู่ในผู้ถูกซื้อก่อนการรวมธุรกิจใหม่ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อและรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน มูลค่าของส่วนได้เสียในผู้ถูกซื้อก่อนการรวมธุรกิจที่เคยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะถูกจัดประเภทใหม่เป็นกำไรหรือขาดทุนด้วยเกณฑ์เดียวกันเสมือนว่าได้ขายเงินลงทุนดังกล่าวออกไป

2.2.9.1 ค่าความนิยม ถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ หักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มา และหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนทันที

2.2.9.2 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อจากการรวมธุรกิจ รับรู้เมื่อหนี้สินนั้นเป็นหนี้สิน ณ ปัจจุบัน และเป็นหนี้สินที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

2.2.9.3 ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของกลุ่มบริษัทที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษากฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ และค่าที่ปรึกษาอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

2.2.10 งบการเงินของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม จัดทำขึ้นโดยมีวันที่ในงบการเงินเช่นเดียวกันกับบริษัทใหญ่

2.2.11 งบการเงินของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับบริษัทใหญ่ สำหรับรายการบัญชีที่เหมือนกันหรือเหตุการณ์บัญชีที่คล้ายกัน

2.2.12 งบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ จัดทำขึ้นโดยใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการ ในกรณีที่สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานไม่ใช่สกุลเงินบาท งบการเงินเหล่านั้นจะถูกแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงานสำหรับสินทรัพย์และหนี้สิน และใช้อัตราแลกเปลี่ยนซื้อขายถัวเฉลี่ย ณ วันที่เกิดรายการสำหรับรายได้และค่าใช้จ่าย ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจะแสดงภายใต้ “ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน” ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงจำนวนสะสมภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น และ เมื่อมีการจำหน่ายหน่วยงานต่างประเทศนั้น ผลสะสมของผลต่างจากการแปลงค่าทั้งหมดดังกล่าว ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายการกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหน่วยงานต่างประเทศนั้น

2.2.13 ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินของบริษัทฯ กับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย ได้ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการกับบริษัทร่วมถูกตัดรายการกับเงินลงทุนเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในกิจการที่ถูกลงทุนนั้น ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงถูกตัดรายการในลักษณะเดียวกับกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง แต่เท่าที่เมื่อไม่มีหลักฐานการด้อยค่าเกิดขึ้น

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.3 หลักการจัดทำงานการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทฯ ได้จัดทำงานการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

3. แก้ไขข้อผิดพลาด

บริษัทย่อยในประเทศญี่ปุ่น ได้แก้ไขข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชีเงินกู้ยืมจากบริษัทแห่งหนึ่ง โดยในการลงทุนในโครงการ Higashi Nihon Mega Solar 3 Godo Kaisha ("GK4") เมื่อเดือนมกราคม 2560 บริษัทย่อยได้บันทึกรายการผิดพลาดโดยหัก เจ้าหนี้เงินกู้ยืม Nishi Nihon Mega Solar 5 Godo Kaisha ("NNMS5 G.K.") จำนวน 96 ล้านเยน กับมูลค่าโครงการที่ซื้อมา ต่อมาในไตรมาสที่ 1 ปี 2561 NNMS5 G.K. ได้เรียกให้บริษัทย่อยชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 14 ต่อปี บริษัทย่อยในญี่ปุ่น จึงได้พบว่าไม่ได้บันทึกหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว

บริษัทย่อยในประเทศญี่ปุ่นได้แก้ไขข้อผิดพลาด โดยบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และเจ้าหนี้เงินกู้ยืมเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนเงินกู้ 96 ล้านเยน และบันทึกดอกเบี้ยจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่ายตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2560 การแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว ส่งผลกระทบต่องบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ดังนี้ :-

งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ เพิ่มขึ้น	29,144,640.00	บาท
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น)	(1,968,256.68)	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทอื่น - ส่วนที่ครบกำหนดจ่ายชำระภายในหนึ่งปี (เพิ่มขึ้น)	(28,195,200.00)	บาท

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม

ต้นทุนทางการเงิน เพิ่มขึ้น	2,029,328.27	บาท
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินในหน่วยงานต่างประเทศ (เพิ่มขึ้น)	(1,010,511.59)	บาท
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ เพิ่มขึ้น	249,513.49	บาท
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (ลดลง)	(1,268,330.17)	บาท

4. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี

4.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ปรับปรุงใหม่ โดยสภาวิชาชีพบัญชี ดังนี้.-

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	สินค้างเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาก่อสร้าง
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	ภาษีเงินได้

4. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

4.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี (ต่อ)

ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	รายได้
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความ ช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2560)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2560)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2560)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)	การด้อยค่าของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2560)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2560)	เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2560)	การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	การร่วมการงาน
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	การวัดมูลค่ายุติธรรม

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับ กิจกรรมดำเนินงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2560)	ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือผู้ถือหุ้น

4. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

4.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน (ต่อ)

การตีความมาตรฐานการบัญชี (ต่อ)

ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีเงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	ข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เงินที่นำส่งรัฐ

มาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศโดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความ และการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐานและการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการของเงินของบริษัท และบริษัทย่อย

4.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ออกในระหว่างปีแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชี ได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ปรับปรุงใหม่และออกใหม่ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว บริษัทฯ และบริษัทย่อย ยังไม่ได้นำมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ ดังนี้

4. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

4.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ออกในระหว่างปีแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ (ต่อ)

4.2.1 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	สินค้าคงเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความ ช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2561)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2561)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2561)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	การด้อยค่าของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2561)	เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1	การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2561)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2561)	การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2561)	การร่วมการงาน

4. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

4.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ออกในระหว่างปีแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ (ต่อ)

4.2.1 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 (ต่อ)

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561)	การวัดมูลค่ายุติธรรม
ฉบับที่ 15	รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีเงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	ข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2561)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เงินที่นำส่งรัฐ

4.2.2 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
------------	-----------------------------------

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน

4. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

4.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ออกในระหว่างปีแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ (ต่อ)

4.2.2 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 (ต่อ)

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศโดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความ การให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน และการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเชื่อว่าไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินนี้ในปีที่นำมามาตรฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินตามทีกล่าวข้างต้นบางฉบับเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานฉบับนี้ ให้หลักการโดยรวมในการรับรู้รายได้ทั้งจำนวนที่รับรู้และช่วงเวลาที่ได้รับ โดยรายได้จะรับรู้เมื่อ (หรือ ณ วันที่) กิจการส่งมอบการควบคุมสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้าด้วยมูลค่าของรายได้ที่กิจการคาดว่าจะได้รับ กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้นำมาใช้แทนมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560) สัญญาก่อสร้าง

ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) รายได้

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560) รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560) โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560) สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์

ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 ที่ออกใหม่ดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

4. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

4.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ออกในระหว่างปีแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ (ต่อ)

4.2.2 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 (ต่อ)

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม หรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ถูกยกเลิกไป ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 101	หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ
ฉบับที่ 103	การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 104	การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
ฉบับที่ 105	การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน
ฉบับที่ 106	การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน
ฉบับที่ 107	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย อยู่ในระหว่างการประเมินผลกระทบของมาตรฐานบัญชีนี้ต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาถือปฏิบัติ

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้จัดทำขึ้นโดยถือหลักเกณฑ์การบันทึกตามราคาทุนเดิม ในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบงบการเงิน ยกเว้น ตามที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชีแต่ละหัวข้อ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอต่อไปนี้ได้ถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอสำหรับงบการเงินทุกรอบระยะเวลาที่รายงาน

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้รับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับรายการบัญชีจะเข้าสู่กิจการและสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ ได้อย่างน่าเชื่อถือ

รายได้จากการขายสินค้า รับรู้เมื่อมีการส่งมอบสินค้า โอนความเสี่ยง และผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของในสินค้าให้แก่ผู้ซื้อแล้ว บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะไม่รับรู้รายได้ถ้าฝ่ายบริหารยังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้วนั้น

รายได้ค่าบริการ รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว โดยพิจารณาถึงขั้นความสำเร็จของงาน

รายได้จากการรับเหมา รับรู้ตามวิธีอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ อัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จคำนวณโดยการเปรียบเทียบต้นทุนงานที่เกิดขึ้นแล้วจนถึงวันสิ้นปีกับต้นทุนงานทั้งหมดที่คาดว่าจะใช้ในการทำงานตามสัญญา

รายได้จากการติดตั้ง รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของบริการที่ให้ เว้นแต่การติดตั้งนั้น เป็นเพียงส่วนประกอบย่อยของการขาย ซึ่งในกรณีนี้ กิจการต้องรับรู้รายได้จากการติดตั้งเมื่อขายสินค้า

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย (ต่อ)

รายได้จากการขายไฟฟ้า รับรู้เมื่อมีการส่งมอบและลูกค้ายอมรับการส่งมอบ

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล รับรู้เมื่อกิจการมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ากิจการจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของเงินอุดหนุนที่กำหนดไว้และกิจการจะได้รับเงินอุดหนุนนั้น บริษัทฯ และบริษัทย่อยเลือกแสดงเงินอุดหนุนที่เกี่ยวข้องกับรายได้เป็นรายได้ก้อนในกำไรหรือขาดทุนและเป็นรายได้รอการตัดบัญชีในงบแสดงฐานะการเงินสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล รับรู้เป็นรายได้และเป็นระบบตลอดระยะเวลาที่รับรู้ต้นทุนที่เงินอุดหนุนนั้นจ่ายเป็นการชดเชยกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนและตราสารอนุพันธ์ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่เกิดรายการ

รายได้ดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

เงินปันผลรับ รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ต้นทุนการให้บริการรอการตัดบัญชีประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ ซึ่งจะรับรู้เป็นต้นทุนการให้บริการเมื่อการให้บริการได้เริ่มดำเนินการ

ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายในทำนองเดียวกันบันทึกในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเกิดขึ้น

รายได้อื่นๆ และค่าใช้จ่าย รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร ซึ่งเป็นเงินฝากกับสถาบันการเงินต่างๆ มีกำหนดไถ่ถอนไม่เกินสามเดือน นับจากวันที่ได้มา และไม่มีภาระผูกพันใดๆ และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งพร้อมจะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อยหรือไม่มีสาระสำคัญ และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

เงินฝากประจำเกินกว่าสามเดือน แต่ไม่เกินสิบสองเดือน บริษัทฯ บันทึกเป็นเงินลงทุนชั่วคราว

5.3 เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้ แยกแสดงเป็น "เงินฝากธนาคารติดภาระค้ำประกัน" แสดงภายใต้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

5.4 ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น แสดงตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ซึ่งสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์ในการเก็บหนี้ การวิเคราะห์อายุหนี้และสถานะทางการเงินปัจจุบันของลูกหนี้

5.5 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ แสดงตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า ราคาทุนคำนวณโดยวิธีเข้าก่อน - ออกก่อน และจะถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายเมื่อมีการเบิกใช้

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.5 สินค้าคงเหลือ (ต่อ)

ต้นทุนสินค้าประกอบด้วยต้นทุนที่ซื้อ ต้นทุนในการตัดแปลงหรือต้นทุนอื่นเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบัน ในกรณีของสินค้าสำเร็จรูปและสินค้าระหว่างผลิตที่ผลิตเอง ต้นทุนสินค้ารวมการปันส่วนของค่าสูญหายการผลิตอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงระดับกำลังการผลิตตามปกติ

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้าเมื่อสินค้ามีการเคลื่อนไหวช้าหรือเสื่อมคุณภาพ บันทึกบัญชีโดยพิจารณาตามสภาพปัจจุบันของสินค้าคงเหลือ และสินค้าที่ราคาทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ

5.6 เงินลงทุน

5.6.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุน สุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

5.6.2 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ที่รวมในงบการเงินรวม ตามวิธีส่วนได้เสีย

5.6.3 เงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค่า

เงินลงทุนชั่วคราวในตราสารทุนและหน่วยลงทุนในความต้องการของตลาด ซึ่งถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค่า แสดงตามมูลค่ายุติธรรม (Fair Value) ถ้าไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อค่าบันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อล่าสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ต้นทุนของเงินลงทุนที่ขายไปในระหว่างปีได้คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

5.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงมูลค่าราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคาร และอุปกรณ์ แสดงมูลค่าตามราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อผลขาดทุนการด้อยค่า (ถ้ามี)

ราคาทุน รวมถึง ต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุแรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ และต้นทุนการกู้ยืม

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการใช้ประโยชน์ไม่เท่ากันต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

ต้นทุนในการรื้อถอนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่คาดว่าจะทำการรื้อถอน

รายจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มหรือทดแทน และรายจ่ายในการปรับปรุงสินทรัพย์ถาวรให้ดีขึ้นถือเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน ส่วนค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.8 ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภท คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หลังจากหักมูลค่าคงเหลือโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้-

อาคาร	5 - 20 ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์	5 - 23 ปี
โรงไฟฟ้าระบบส่งพลังงานไฟฟ้าและเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตไฟฟ้า	10 - 25 ปี
เครื่องมือเครื่องใช้	5 ปี
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	5 ปี
ยานพาหนะ	5 - 7 ปี

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและติดตั้ง

ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ได้มีการทบทวนและปรับปรุงมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ให้เหมาะสม

5.9 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดจากเงินกู้ยืมที่นำไปใช้ในการจัดหาหรือก่อสร้างสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมที่จะใช้หรือขาย ได้นำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์ ต้นทุนการกู้ยืมอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมของกิจการ

5.10 ค่าความนิยม

ค่าความนิยม คือ ต้นทุนของเงินลงทุนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนที่กลุ่มบริษัทมีส่วนแบ่งในสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อย ณ วันที่ได้มาซึ่งบริษัทนั้น ค่าความนิยมที่เกิดจากการได้มาซึ่งบริษัทย่อย แสดงเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในงบแสดงฐานะการเงินรวม ค่าความนิยมที่เกิดจากการได้มาซึ่งบริษัทย่อย จะรวมไว้ในบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย และจะถูกทดสอบการด้อยค่าโดยรวมเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ

ค่าความนิยมที่รับรู้จะต้องถูกทดสอบการด้อยค่าทุกปี และแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม ค่าเผื่อการด้อยค่าของค่าความนิยมที่รับรู้แล้วจะไม่มีการกลับรายการ ทั้งนี้มูลค่าคงเหลือตามบัญชีของค่าความนิยมจะถูกรวมคำนวณในกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการขายกิจการ

ในการทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยม ค่าความนิยมจะถูกปันส่วนไปยังหน่วยที่ก่อให้เกิดกระแสเงินสด โดยที่หน่วยนั้นอาจจะเป็นหน่วยเดียวหรือหลายหน่วยรวมกันซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจ

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.11 สิทธิการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้า

สิทธิการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้ารอดัตบัญชี แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจ่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจซึ่งประมาณไว้ 25 ปี นับตั้งแต่วันที่บริษัท ได้รับประโยชน์จากสิทธิการใช้ระบบสายส่งไฟฟ้านั้น

ค่าตัดจำหน่ายบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

5.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่บริษัท และบริษัทย่อย ซื้อมาและมีอายุการใช้งานจำกัดแสดงในราคาทุนด้วยมูลค่าที่จ่ายเริ่มแรกสุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดตัดจำหน่ายอย่างมีระบบโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้นนับจากวันที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นอาจเกิดการด้อยค่า

ค่าตัดจำหน่าย คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์ โดยวิธีเส้นตรง ตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจดังต่อไปนี้

สิทธิจากสัญญาซื้อขายไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

20 และ 25 ปี

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่จะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือจะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชี และจะปรับปรุงตามความเหมาะสม

5.13 ผลประโยชน์พนักงาน

5.13.1 ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานซึ่งประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เงินสมทบกองทุนประกันสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ วัสดุมูลค่าโดยมีได้คิดลดกระแสเงินสดและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

5.13.2 ผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานหลังออกจากงาน

5.13.2.1 โครงการสมทบเงิน (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ)

บริษัท ได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยใช้แผนการกำหนดอัตราการจ่ายสมทบ โดยที่สินทรัพย์ของกองทุนได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัท และบริหารโดยผู้จัดการกองทุน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินเข้าสมทบกองทุนจากพนักงานและบริษัท

เงินจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของบริษัท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกี่ยวข้อง

5.13.2.2 โครงการผลประโยชน์

ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ คือ ผลประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับตามกฎหมายแรงงานไทยเมื่อเกษียณอายุ ซึ่งขึ้นอยู่กับอายุและจำนวนปีที่ทำงาน

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.13 ผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

5.13.2 ผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานหลังออกจากงาน (ต่อ)

5.13.2.2 โครงการผลประโยชน์ (ต่อ)

หนี้สินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุจะถูกรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยคิดจากมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน ณ วันที่รายงานและต้นทุนบริการในอดีต ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุถูกคำนวณขึ้นทุกปีโดยผู้ชำนาญทางสถิติอิสระโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ คำนวณจากการคิดลดกระแสเงินสดที่เข้ามาในอนาคตโดยใช้อัตราดอกเบี้ยตามพันธบัตรรัฐบาลที่ใช้สกุลเงินเดียวกับสกุลเงินของภาระผูกพัน และมีอายุการครบกำหนดชำระใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องจ่ายผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ กำไรขาดทุนทางสถิติที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์และการเปลี่ยนสมมติฐานทางสถิติถูกบันทึกเข้ากำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

5.14 หุ้นกู้

หุ้นกู้ บันทึกมูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุนโดยคำนวณจากมูลค่ายุติธรรมของเงินที่ได้รับ ซึ่งประกอบด้วย เงินกู้ที่ได้รับสุทธิด้วยต้นทุนทางตรงในการออกหุ้นกู้ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการจัดการ ค่าแต่งตั้งผู้แทนออกหุ้นกู้ และค่าที่ปรึกษาในการออกหุ้นกู้ ซึ่งตัดจ่ายด้วยวิธีเส้นตรงซึ่งไม่แตกต่างจากวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะถูกบันทึกตามงวดต่าง ๆ ตลอดอายุหุ้นกู้ตามยอดคงเหลือของหุ้นกู้ในแต่ละงวด ส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยอื่นแสดงมูลค่าราคาทุนซึ่งบันทึกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเกิดหนี้สินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี

5.15 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินก็ต่อเมื่อบริษัท และบริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าวและสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.16 ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ

หุ้นสามัญจัดประเภทเป็นทุน ต้นทุนส่วนเพิ่มที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกหุ้นสามัญและสิทธิซื้อหุ้น (สุทธิจากผลกระทบทางภาษี) รับรู้เป็นรายการหักจากส่วนของทุน

5.17 หุ้นทุนซื้อคืน

หุ้นทุนซื้อคืนแสดงมูลค่าในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดหากราคาขายของหุ้นทุนซื้อคืนสูงกว่าราคาซื้อของหุ้นทุนซื้อคืน บริษัท จะรับรู้ผลต่างเข้าบัญชีส่วนเกินทุนหุ้นทุนซื้อคืน และหากราคาขายของหุ้นทุนซื้อคืนต่ำกว่าราคาซื้อของหุ้นทุนซื้อคืน บริษัท จะนำผลต่างหักจากส่วนเกินทุนหุ้นทุนซื้อคืนให้หมดไปก่อน แล้วจึงนำผลต่างที่เหลืออยู่ไปหักจากบัญชีกำไรสะสม

5.18 การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทจะรับรู้เป็นหนี้สินในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทในงวดที่มีการอนุมัติโดยคณะกรรมการของบริษัทสำหรับเงินปันผลระหว่างกาล และเมื่อมีการอนุมัติโดยผู้ถือหุ้นของบริษัทสำหรับเงินปันผลประจำปี

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.19 รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เกิดขึ้นระหว่างปีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าได้บันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายของรอบระยะเวลาบัญชี

5.20 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับงวดประกอบด้วย ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้ ภาษีเงินได้ต้องรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ตามลำดับ

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อย บันทึกภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันบันทึกตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตั้งเต็มจำนวนตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะไม่รับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของรายการสินทรัพย์หรือรายการหนี้สินที่เกิดจากรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และ ณ วันที่เกิดรายการ รายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไร(ขาดทุน)ทางบัญชีและกำไร(ขาดทุน)ทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากอัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน และคาดว่าอัตราภาษีดังกล่าวจะนำไปใช้เมื่อสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีได้มีการจ่ายชำระ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจะรับรู้หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำจำนวนผลต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ตั้งภาษีเงินได้รอตัดบัญชีโดยพิจารณาจากผลต่างชั่วคราว เว้นแต่บริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถควบคุมจังหวะเวลาของการกลับรายการผลต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลต่างชั่วคราวมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาที่คาดการณ์ได้ในอนาคต

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกันก็ต่อเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันโดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน ซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.21 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณขึ้นโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกและเรียกชำระแล้วในระหว่างปีปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืน (ถ้ามี)

กำไรต่อหุ้นปรับลด

กำไรต่อหุ้นปรับลด คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ด้วยจำนวน ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี หลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลด

5.22 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกบริษัท ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ดำเนินธุรกิจการลงทุน บริษัทย่อย และบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน ถือเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ยังหมายรวมถึงบริษัทรวมและบุคคลที่มีสิทธิหรือความเสี่ยงโดยตรงหรือทางอ้อม ซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการ หรือพนักงานของบริษัท ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัท ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าวซึ่งมีอำนาจชักจูงหรืออาจชักจูงให้ปฏิบัติตามบุคคลดังกล่าว และกิจการที่บุคคลดังกล่าวมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัท และบริษัทย่อยคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

5.23 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัท และบริษัทย่อยจะทำการประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ซึ่งแสดงว่าสินทรัพย์ของบริษัท และบริษัทย่อยด้อยค่าลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า หรือเมื่อต้องทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นรายปี บริษัท และบริษัทย่อยจะทำการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น ให้พิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

ขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้รายการในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานบริษัท และบริษัทย่อยจะประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่ารายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่บริษัท และบริษัทย่อยได้รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ดังกล่าว บริษัท และบริษัทย่อยต้องประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้นและกลับรายการบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่บริษัท และบริษัทย่อยรับรู้ในงวดก่อน

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.24 สัญญาเช่า

5.24.1 กรณีเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อย แสดงสินทรัพย์ที่ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานในงบแสดงฐานะการเงิน ตามประเภทของสินทรัพย์ รายได้ค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกตามระยะเวลาที่ให้เช่า

5.24.2 กรณีเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกการเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนแก่เจ้าของสินทรัพย์ยังเป็นของผู้ให้เช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่จ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่เช่า

สัญญาเช่าการเงิน :

สัญญาเช่า ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับโอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ ยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมาย ถือเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์ที่เช่าในราคายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าพร้อมกับภาระหนี้สินที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคตหักส่วนที่เป็นดอกเบี้ย และคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดอกเบี้ย หรือค่าใช้จ่ายทางการเงิน และค่าเสื่อมราคารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

5.25 การนำเสนอส่วนงานดำเนินงาน

ส่วนงานธุรกิจที่ทำหน้าที่จัดหาผลิตภัณฑ์หรือให้บริการ โดยมีความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์หรือบริการของส่วนธุรกิจอื่น ส่วนงานภูมิศาสตร์ทำหน้าที่จัดหาผลิตภัณฑ์หรือให้บริการในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจอื่น

5.26 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น และเงินให้กู้ยืม หนี้สินทางการเงินที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น และเงินกู้ยืม นโยบายการบัญชีเฉพาะสำหรับรายการแต่ละรายการได้เปิดเผยแยกไว้ในแต่ละหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราดอกเบี้ย เครื่องมือที่ใช้ คือสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest rate SWAP contracts) ซึ่งไม่ได้มีการรับรู้ในงบการเงิน ณ วันที่ทำสัญญา

การทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย :

สัญญาป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยมีไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ผลต่างที่ได้รับหรือจ่ายตามสัญญาจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุนเมื่อถึงวันครบกำหนดจ่ายชำระ ส่วนค่าธรรมเนียมจะถูกตัดจ่ายโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญา

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.26 เครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

การทำสัญญา Foreign currency collar :

สัญญา Foreign currency collar ที่ทำกับสถาบันการเงินมีไว้เพื่อจำกัดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งต้องชำระสำหรับหนี้สินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ผลต่างที่ได้รับตามสัญญาจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้รับชำระ

5.27 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง (ไม่ต้องปรับปรุง)

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5.28 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจ การประมาณการ และข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย การประมาณและข้อสมมติฐานมาจากประสบการณ์ในอดีต และปัจจัยต่างๆ ที่ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลภายใต้สภาวะการณ์แวดล้อมนั้น ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่ประมาณและตั้งข้อสมมติฐานไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญได้แก่ :

5.28.1 การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.28 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.28.2 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกค้าหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกค้าหนี้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

5.28.3 ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ

ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ เป็นการปรับมูลค่าของสินค้าคงเหลือด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะเกิดความเสียหายเนื่องจากสินค้าล้าสมัยและการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจในการประมาณค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือสำหรับยอดสินค้าคงเหลือ โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์อายุของสินค้าคงเหลือ

5.28.4 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อฝ่ายบริหารใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่า มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานาน การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

5.28.5 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และ ค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารใช้การประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์เมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และได้มีการทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์หากมีการเปลี่ยนแปลง

5.28.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าเริ่มแรกและการพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณมูลค่าของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตโดยวิธีประมาณการกระแสเงินสดคิดลด ซึ่งประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด ภาวะอุตสาหกรรม และภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

5.28.7 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอ ที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

5.28.8 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของสินทรัพย์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่า หากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคือนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.28 การใช้ดุลพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.28.9 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน และอัตรามรณะ เป็นต้น

5.28.10 สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญา เพื่อพิจารณาว่าบริษัท และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

5.28.11 คดีฟ้องร้อง

บริษัท มีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว และเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

6. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัท มีรายการบัญชีกับบริษัทย่อย บริษัทร่วม บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของบริษัท เกิดขึ้นจากรายการบัญชีกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าว บริษัทเหล่านี้เกี่ยวข้องกันโดยการถือหุ้น และ/หรือ การเป็นกรรมกรร่วมกัน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้-

บริษัทที่เกี่ยวข้องกันนอกเหนือจากบริษัทย่อย ที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1 ประกอบด้วย

บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ลักษณะความสัมพันธ์	การดำเนินงานกิจการ		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
		ประเภทธุรกิจ	ประเทศ	ปี 2561	ปี 2560
บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	1	ให้บริการเช่าโครงข่ายเพื่อติดตั้งโฆษณา	ไทย	-	-
Shonan Build Service Co., Ltd. (Jpn Co.)	2	Building service	ญี่ปุ่น	-	-
Seikosha Co., Ltd. (Jpn Co.)	3	Building service	ญี่ปุ่น	-	-
บริษัท กลมมืออ็กซ์ จำกัด	4	รับจ้างพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์และบริหารงานขายโฆษณา	ไทย	-	-
บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	5	ผลิตและจำหน่ายหนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์	ไทย	-	-
บริษัท ฐานเศรษฐกิจ มัลติมีเดีย จำกัด	5	โฆษณาสินค้าและบริการทุกรูปแบบบนสื่อสิ่งพิมพ์และขายหนังสือพิมพ์รายวัน	ไทย	-	-
บริษัท สปริงนิวส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	5	บริการดำเนินงานโฆษณาสินค้าทุกรูปแบบของการสื่อสาร	ไทย	-	-
บริษัท นิวส์ เน็ตเวิร์ค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	5	บริการพัฒนาและบำรุงรักษาซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	ไทย	-	-

กรรมการ

6. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทฯ กับกิจการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน เป็นดังนี้.-

1. เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่และมีผู้บริหารร่วมกัน
2. เป็นผู้ถือหุ้นร่วมในบริษัทย่อยทางอ้อม [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.)]
3. เป็นบริษัทใหญ่ของ Shonan Build Service Co., Ltd.
4. เป็นบริษัทที่คนใกล้ชิดของกรรมการบริหาร เป็นกรรมการร่วม
5. เป็นบริษัทฯ ที่มีกรรมการร่วมกัน

6.1 รายการบัญชีที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้.-

		หน่วย : บาท			
		สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
นโยบาย การกำหนด ราคา		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
บริษัทย่อย					
รายได้จากการขายและบริการ	1 และ 2	-	-	1,554,019.16	-
ดอกเบี้ยรับ	4	-	-	75,238,273.57	33,936,423.37
รายได้ค่าเช่า	3	-	-	360,000.00	360,000.00
รายได้อื่นๆ	3	-	-	-	4,694,570.58
ต้นทุนขาย	1	-	-	180,737.35	-
บริษัทย่อยทางอ้อม					
รายได้จากการขายและบริการ	1	-	-	-	1,058,400.00
รายได้ค่าเช่า	3	-	-	252,000.00	252,000.00
รายได้อื่น ๆ	3	-	-	-	36,173.96
บริษัทร่วม					
รายได้จากการขาย	1	-	-	-	90,150.00
บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
รายได้จากการขายและบริการ	1 และ 2	16,332,177.90	19,222,895.10	16,332,177.90	19,222,895.10
รายได้ค่าเช่า	3	97,500.00	58,500.00	97,500.00	58,500.00
ต้นทุนขาย	1	243,049.31	4,000.00	243,049.31	4,000.00

นโยบายการกำหนดราคา

1. คัดราคาขายต่ำกว่าลูกค้าประจำทั่วไปประมาณร้อยละ 1 ถึง 5
2. คัดราคาขายต่ำกว่ากลุ่มลูกค้าประจำชั้นดีประมาณร้อยละ 3 ถึง 10 เนื่องจากไม่มีความเสี่ยงในการเรียกเก็บหนี้จากลูกค้า
3. ตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน
4. ตามที่ระบุในตัวสัญญาใช้เงิน ร้อยละ 5.5 - 6 ต่อปี ในปี 2561 และ 2560

6. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

6.1 รายการบัญชีที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้.- (ต่อ)

คำตอบแทนผู้บริหาร

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายสำหรับเงินเดือน โบนัส เงินสมทบกองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสวัสดิการอื่น ค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการและผู้บริหาร และผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน โดยสรุปได้ดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	29,158,844.25	24,141,253.86	15,092,845.00	13,940,759.00
ผลประโยชน์ระยะยาวหลังออกจากงาน	1,346,005.00	1,183,906.00	699,337.00	635,817.00
รวม	30,504,849.25	25,325,159.86	15,792,182.00	14,576,576.00

6.2 ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ระหว่างบริษัทฯ และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ลูกหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	333,640.98	-
บริษัทร่วมทางอ้อม	-	96,460.50	-	96,460.50
บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	16,511,977.54	16,312,660.03	16,511,977.54	16,312,660.03
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(12,464,005.35)	(12,464,005.35)	(12,464,005.35)	(12,464,005.35)
สุทธิ	4,047,972.19	3,945,115.18	4,381,613.17	3,945,115.18
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อย	-	-	9,977,736.79	4,064,439.15
บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	21,000.00	21,000.00
บริษัทร่วมทางอ้อม	150,355.00	47,807.20	-	-
บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	2,171,057.73	1,202,680.00	-	-
รวม	2,321,392.73	1,250,487.20	9,998,736.79	4,085,439.15
เจ้าหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	193,388.96	-
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	63,000.00	63,000.00

6. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

6.2 ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ระหว่างบริษัท และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้.- (ต่อ)

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
	1 ม.ค. 61	เพิ่มขึ้น	(ลดลง)	31 ธ.ค. 61
กรรมการ	-	200,000.00	(200,000.00)	-

เงินให้กู้ยืมดังกล่าวข้างต้น เป็นการให้กู้ยืมแก่กรรมการของบริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่ง โดยการทำสัญญากู้ยืมครบกำหนดภายใน 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญา คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.75 ต่อปี

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
	1 ม.ค. 61	เพิ่มขึ้น	(ลดลง)	31 ธ.ค. 61
บริษัทย่อย	1,270,077,591.40	363,853,388.23	(283,500,000.00)	1,350,430,979.63

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
	1 ม.ค. 60	เพิ่มขึ้น	(ลดลง)	31 ธ.ค. 60
บริษัทย่อย	-	1,681,690,872.79	(411,613,281.39)	1,270,077,591.40

เงินให้กู้ยืมดังกล่าวข้างต้น เป็นการให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย ในรูปตัวสัญญาใช้เงิน ครบกำหนดเมื่อทางถาม คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.5 - 6 ต่อปี

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมทางอ้อม - ส่วนที่ครบกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมทางอ้อม - ส่วนที่ครบกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี มีรายละเอียดดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
	1 ม.ค. 61	เพิ่มขึ้น	(ลดลง)	31 ธ.ค. 61
บริษัทร่วมทางอ้อม	75,776,000.00	-	(66,404,981.35)	9,371,018.65

6. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

6.2 ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ระหว่างบริษัท และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้.- (ต่อ)

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมทางอ้อม - ส่วนที่ครบกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี (ต่อ)

หน่วย : บาท

งบการเงินรวม			
รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
1 ม.ค. 60	เพิ่มขึ้น	(ลดลง)	31 ธ.ค. 60
บริษัทร่วมทางอ้อม	75,776,000.00	-	75,776,000.00

เงินให้กู้ยืมดังกล่าวข้างต้น เป็นการให้กู้ยืมแก่บริษัทร่วมทางอ้อมสองแห่งตามสัดส่วนการถือหุ้นเพื่อซื้อที่ดิน โดยการทำสัญญากู้ยืม ครอบคลุมภายใน 3 ปี นับแต่วันทำสัญญา (ครบกำหนดปี 2560) ให้กู้โดยไม่มีหลักประกัน และไม่มีการคิดดอกเบี้ยระหว่างกัน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้.-

หน่วย : บาท

งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ			
รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
1 ม.ค. 61	เพิ่มขึ้น	(ลดลง)	31 ธ.ค. 61
กรรมการ	30,000,000.00	(30,000,000.00)	-

หน่วย : บาท

งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ			
รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
1 ม.ค. 60	เพิ่มขึ้น	(ลดลง)	31 ธ.ค. 60
กรรมการ	30,000,000.00	-	30,000,000.00

เงินกู้ยืมดังกล่าวข้างต้น เป็นการกู้ยืมจากกรรมการของบริษัทฯ ในรูปตัวสัญญาใช้เงิน ครอบคลุมเมื่อทวงถาม ไม่มีการคิดดอกเบี้ยระหว่างกัน

6. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

6.3 อื่นๆ

บริษัทฯ และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีการค้าประกันวงเงินสินเชื่อที่มีกับสถาบันการเงินระหว่างกัน ดังต่อไปนี้-

	หน่วย : ล้านบาท		หน่วย : ล้านบาท	
	31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60
บริษัทฯ ค่าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางตรง	4,115.00	810.00	1,278.00	858.00
บริษัทฯ ค่าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	592.50	853.40
บริษัทฯ และบริษัทย่อยทางอ้อมค่าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	-	414.00
บริษัทย่อยทางตรงค่าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	927.40	-
บริษัทย่อยทางตรง และบริษัทย่อยทางอ้อมค่าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	554.00	156.50

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เงินสด	944,713.67	416,433.22	83,000.00	83,000.00
เช็คที่ถึงกำหนดชำระ	3,332,625.10	4,634,433.29	3,332,625.10	4,634,433.29
เงินฝากธนาคาร				
- บัญชีกระแสรายวัน	3,512,179.70	11,015,371.67	415,672.28	341,967.38
- บัญชีออมทรัพย์	317,692,822.43	142,992,853.57	550,101.05	1,500,136.24
- บัญชีฝากประจำ 3 เดือน	17,737.90	1,000.00	-	-
รวม	325,500,078.80	159,060,091.75	4,381,398.43	6,559,536.91

8. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เงินลงทุนชั่วคราวในกองทุนเปิด	252,160,568.15	4,423,991.81	251,535,310.40	-
เงินลงทุนในเงินฝากประจำธนาคาร	6,720,222.51	22,586,306.00	-	-
รวม	258,880,790.66	27,010,297.81	251,535,310.40	-

เงินลงทุนชั่วคราวในกองทุนเปิด เป็นเงินลงทุนที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีวัตถุประสงค์ที่จะขายในอนาคตอันใกล้เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์

ในปี 2561 และ 2560 บริษัทย่อยมีเงินลงทุนในเงินฝากประจำธนาคารมีระยะเวลาการฝาก 3 ถึง 12 เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.9 - 1.55 ต่อปี และร้อยละ 0.9 - 2 ต่อปี ตามลำดับ

9. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ ประกอบด้วย-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
<u>ลูกหนี้การค้า</u>				
ลูกหนี้การค้า - บริษัทย่อย	-	-	333,640.98	-
- บริษัทร่วมทางอ้อม	-	96,460.50	-	96,460.50
- บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	16,511,977.54	16,312,660.03	16,511,977.54	16,312,660.03
- บริษัทอื่น	302,831,253.07	245,544,214.29	138,299,980.36	181,353,653.44
<u>หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>	<u>(53,633,394.65)</u>	<u>(23,875,397.65)</u>	<u>(31,033,754.88)</u>	<u>(23,875,397.65)</u>
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	265,709,835.96	238,077,937.17	124,111,844.00	173,887,376.32
<u>ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น</u>				
ลูกหนี้อื่น - บริษัทย่อย	-	-	8,560,000.00	3,873,057.60
- บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	21,000.00	21,000.00
- บริษัทร่วมทางอ้อม	150,335.00	-	-	-
- บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	2,171,057.73	1,202,680.00	-	-
- บริษัทอื่น*	4,954,779.83	230,337,474.01	96,305.04	197,257,989.12
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	385,469,432.00	5,913,756.26	4,172,439.82	3,161,537.42
เงินตรงจ่าย - บริษัทร่วมทางอ้อม	-	47,807.20	-	-
- บริษัทอื่น	519,613.54	559,151.00	160,800.00	140,151.00
ดอกเบี้ยค้างรับ - บริษัทย่อย	-	-	1,417,736.79	191,381.55
- บริษัทอื่น	259,661.35	440,676.85	-	-
รวมลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	393,524,879.45	238,501,545.32	14,428,281.65	204,645,116.69
รวมลูกหนี้การค้าและ ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	<u>659,234,715.41</u>	<u>476,579,482.49</u>	<u>138,540,125.65</u>	<u>378,532,493.01</u>

* ปี 2560

ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - บริษัทอื่น เป็นลูกหนี้จากการที่บริษัทฯ จ่ายค่าเสียหายแทนผู้ขายโครงการไฟฟ้าที่ไม่สามารถจัดหาโรงไฟฟ้า ที่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 12 เมกะวัตต์ มาขายคืนให้กับโจทก์ หรือบริษัทย่อยของโจทก์ได้ ภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 ตามข้อเสนอของโจทก์ เพื่อประนีประนอมยอมความ ระงับข้อพิพาททางคดีที่ถูกฟ้องร้อง ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 42 เป็นจำนวนเงิน 690 ล้านบาท (197.26 ล้านบาท) ทั้งนี้บริษัทฯ ได้ทยอยรับคืนเงินค่าเสียหายในเดือนมกราคม และกุมภาพันธ์ 2561 ครบทั้งจำนวนแล้ว

9. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ (ต่อ)

ลูกหนี้การค้าแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระหนี้ได้ดังนี้.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ลูกหนี้การค้าที่อยู่ในกำหนดชำระ	193,838,762.38	162,693,598.59	71,639,014.93	98,503,037.74
ลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดชำระ				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	32,028,190.73	25,349,123.49	13,751,630.16	25,349,123.49
มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	9,356,976.75	25,688,817.37	8,193,336.60	25,688,817.37
มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	21,528,296.00	20,753,035.44	21,360,302.40	20,753,035.44
มากกว่า 12 เดือน	62,591,004.75	27,468,759.93	40,201,314.79	27,468,759.93
รวม	319,343,230.61	261,953,334.82	155,145,598.88	197,762,773.97
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(53,633,394.65)	(23,875,397.65)	(31,033,754.88)	(23,875,397.65)
สุทธิ	265,709,835.96	238,077,937.17	124,111,844.00	173,887,376.32

รายการเคลื่อนไหวของการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ ที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือต้นปี	23,875,397.65	21,355,940.60	23,875,397.65	21,355,940.60
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	22,599,639.77	-	-	-
บวก ตั้งเพิ่มในระหว่างปี	7,158,357.23	2,519,457.05	7,158,357.23	2,519,457.05
ยอดคงเหลือปลายปี	53,633,394.65	23,875,397.65	31,033,754.88	23,875,397.65

10. เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน - สุทธิ

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน - สุทธิ มีรายการเคลื่อนไหวดังนี้.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือต้นปี	4,096,028.68	4,953,715.95	4,083,680.04	4,936,330.39
บวก ให้กู้เพิ่มระหว่างปี	3,138,000.00	2,344,865.82	3,138,000.00	2,314,865.82
หัก รับชำระคืนระหว่างปี	(2,964,042.39)	(3,202,553.09)	(2,951,693.75)	(3,167,516.17)
ยอดคงเหลือปลายปี	4,269,986.29	4,096,028.68	4,269,986.29	4,083,680.04
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระในหนึ่งปี	(2,139,411.94)	(2,180,754.03)	(2,139,411.94)	(2,168,405.39)
ยอดคงเหลือปลายปี - สุทธิ	2,130,574.35	1,915,274.65	2,130,574.35	1,915,274.65

เงินให้กู้ยืมข้างต้น บริษัทฯ และบริษัทย่อย ให้กู้โดยการทำสัญญากู้ยืมเงิน คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ MLR บวก 1.50 (ร้อยละ 7.75 - 8.15 ในปี 2561 และร้อยละ 7.75 - 8.25 ในปี 2560) เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยพนักงานที่เป็นหัวหน้างาน

11. สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ

สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ ประกอบด้วย.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
วัตถุดิบ	68,924,027.80	63,537,252.29	47,158,349.21	63,537,252.29
วัตถุดิบระหว่างทาง	26,958,010.59	12,791,139.92	29,769,885.50	12,791,139.92
งานระหว่างทำ	7,621,738.77	7,725,041.55	4,066,553.48	7,725,041.55
วัสดุสิ้นเปลือง	9,386,794.42	2,349,959.84	1,577,658.97	2,349,959.84
อะไหล่	6,057,166.82	246,219.41	205,328.66	246,219.41
สินค้ำสำเร็จรูป	2,811,874.91	2,525,637.29	5,231,844.88	2,525,637.29
รวม	127,427,670.11	89,175,250.30	88,009,620.70	89,175,250.30
หัก ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้ำคงเหลือ	(8,121,437.38)	(657,980.57)	(657,980.57)	(657,980.57)
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	119,306,232.73	88,517,269.73	87,351,640.13	88,517,269.73

รายการเคลื่อนไหวของการตั้งสำรองค่าเผื่อสินค้ำเสื่อมสภาพ ที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือต้นปี	657,980.57	760,000.00	657,980.57	760,000.00
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	7,463,456.81	-	-	-
หัก กลับรายการในระหว่างปี	-	(102,019.43)	-	(102,019.43)
ยอดคงเหลือปลายปี	8,121,437.38	657,980.57	657,980.57	657,980.57

12. งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาเช่าทางการเงิน

งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาเช่าทางการเงิน เป็นงานระหว่างติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามสัญญาเช่าที่บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งทำสัญญากับบริษัทอื่นจำนวน 5 แห่งในปี 2561 และ 2 แห่งในปี 2560

13. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ลูกหนี้กรมสรรพากร	95,348,553.99	18,112,130.80	-	-
เงินมัดจำและเงินประกัน	36,843,947.28	16,007,513.08	-	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	6,020,497.45	-	10,000.00	32,381.07
อื่นๆ	2,498,496.84	1,036,621.50	162,761.83	129,097.59
รวม	140,711,495.56	35,156,265.38	172,761.83	161,478.66

14. เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน ประกอบด้วย-

ประเภทเงินฝาก	เพื่อค้ำประกัน	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	หน่วย : บาท	
			งบการเงินรวม	
			ปี 2561	ปี 2560
เงินฝากออมทรัพย์	วงเงินสินเชื่อ ของบริษัทย่อยทางอ้อม	0.125 - 1.1	28,852,871.69	42,866,000.00
เงินฝากประจำ 3 - 6 เดือน	หนังสือค้ำประกัน ของบริษัทร่วมทางอ้อม	0.8 - 1	88,500,974.64	85,087,670.66
เงินฝากประจำ 12 เดือน	หนังสือค้ำประกัน ของบริษัทย่อยทางอ้อม	0.9	726,000.00	726,000.00
รวม			118,079,846.33	128,679,670.66

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ประกอบด้วย-

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560				หน่วย : ล้านบาท			
	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)		อัตรากาลงทุน (ร้อยละ)		เงินลงทุน ตามวิธีราคาทุน		เงินปันผลรับสำหรับปี	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	1,200.00	1,200.00	75.00	75.00	1,049.96	1,049.96	-	-
บริษัท ดับบลิวพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด	500.00	500.00	84.50	-	407.50	-	-	-
รวม					1,457.46	1,049.96	-	-

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อยในระหว่างปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือต้นปี	1,049,960,920.00	1,049,960,920.00
ซื้อเงินลงทุน	407,500,000.00	-
ยอดคงเหลือปลายปี	1,457,460,920.00	1,049,960,920.00

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในระหว่างปี

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 13/2561 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท ดับบลิวพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ("WPS") จากผู้ถือหุ้นเดิม จำนวน 42,250,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 9.645 บาท มูลค่า 407.50 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 84.50 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย (ต่อ)

สินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมา ณ วันซื้อหุ้นของบริษัท ดับบลิวพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ปรากฏดังนี้-

บริษัท ดับบลิวพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด

	หน่วย : พันบาท		
	มูลค่าตามบัญชี	ปรับปรุง มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าที่รับรู้
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,069	-	1,069
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	15,192	-	15,192
ลูกหนี้การค้าบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	211,628	-	211,628
สินค้าคงเหลือ	20,930	-	20,930
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8,675	-	8,675
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	443,868	101,565	545,433
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	11,858	-	11,858
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(68,061)	-	(68,061)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	(38,783)	-	(38,783)
เจ้าหนี้การค้าบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	(1,830)	-	(1,830)
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	(19,219)	(20,313)	(39,532)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	(8,033)	-	(8,033)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(21,289)	-	(21,289)
สินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมา - สุทธิ	556,005	81,252	637,257
ส่วนได้เสียที่มีอำนาจควบคุม ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน (ร้อยละ)			84.50
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินที่รับมา			538,482
จำนวนเงินที่จ่ายซื้อบริษัทย่อย			407,500
กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม*			130,982

* แสดงเป็นรายได้อื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

16. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ประกอบด้วย-

	หน่วย : ล้านบาท							
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560				งบการเงินรวม			
	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)		อัตราการลงทุน (ร้อยละ)		เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
<u>ถือโดยบริษัทย่อยทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม</u>								
บริษัท พีพีทีซี จำกัด	1,484.00	1,484.00	49.50	49.50	571.57	527.32	44.25	9.83
<u>ถือโดยบริษัทย่อยทางอ้อม</u>								
บริษัท แทค เอ็นเนอจี จำกัด	1,990.00	1,981.00	50.00	50.00	1,902.70	1,778.49	119.49	112.46
<u>ถือโดยบริษัทย่อยทางอ้อมและบริษัทร่วมทางอ้อม</u>								
บริษัท เอสเอสยูที จำกัด	2,919.00	2,919.00	40.00	40.00	1,127.74	1,051.03	76.71	73.94
					3,602.01	3,356.84	240.45	196.23

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย-

หน่วย : บาท										
งบการเงินรวม										
ที่ดิน	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	โรงไฟฟ้าระบบส่ง พลังงานไฟฟ้าและ เครื่องมือเครื่องใช้ ในการผลิตไฟฟ้า	เครื่องมือ เครื่องใช้	เครื่องใช้และ เครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	เครื่องจักร ระหว่างติดตั้ง	โรงไฟฟ้าระหว่าง ก่อสร้าง	รวม	
ราคาทุน										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	254,218,301.67	178,574,949.61	598,485,702.00	2,190,911,661.35	35,601,021.67	30,629,412.31	1,964,727.55	2,426,600.00	234,365,433.63	3,527,177,809.79
ซื้อระหว่างปี	35,380,022.10	4,843,443.50	27,426,551.13	10,032,233.67	530,956.53	844,289.00	-	13,945,614.27	680,996,174.38	773,999,284.58
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(40,831,508.00)	(1,539,022.63)	-	-	-	-	-	(42,370,530.63)
รับโอน/โอนออกระหว่างปี	-	14,340,128.45	12,210,589.68	168,550,555.30	16,522,020.81	-	(13,652,187.91)	(197,971,106.33)	-	-
โอนเปลี่ยนแปลง	-	-	-	607,213.98	-	-	-	(8,537,517.36)	(7,930,303.38)	(7,930,303.38)
โอนออกเป็นค่าใช้จ่าย	-	-	-	(587,969.51)	-	-	-	(904,109.54)	(1,492,079.05)	(1,492,079.05)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	289,598,323.77	197,758,521.56	597,291,334.81	2,367,974,672.16	52,653,999.01	31,473,701.31	1,964,727.55	2,720,026.36	707,948,874.78	4,249,384,181.31
ค่าเสื่อมราคาสะสม										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	139,314,556.49	443,717,403.27	226,312,435.83	16,684,113.25	29,444,094.19	917,084.20	-	-	856,389,687.23
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	4,807,195.38	21,133,197.37	116,074,742.76	3,039,385.55	607,948.83	187,585.39	-	-	145,850,055.28
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย	-	-	(36,768,017.99)	-	-	-	-	-	-	(36,768,017.99)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	144,121,751.87	428,082,582.65	342,387,178.59	19,723,498.80	30,052,043.02	1,104,669.59	-	-	965,471,724.52
ค่าเผื่อการด้อยค่า										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-	1,954,928.75	-	-	-	-	-	-	1,954,928.75
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(656,529.12)	-	-	-	-	-	-	(656,529.12)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-	1,298,399.63	-	-	-	-	-	-	1,298,399.63
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	254,218,301.67	39,260,393.12	152,813,369.98	1,964,599,225.52	18,916,908.42	1,185,318.12	1,047,643.35	2,426,600.00	234,365,433.63	2,668,833,193.81
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	289,598,323.77	53,636,769.69	167,910,352.53	2,025,587,493.57	32,930,500.21	1,421,658.29	860,057.96	2,720,026.36	707,948,874.78	3,282,614,057.16

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

หน่วย : บาท

ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	งบการเงินรวม							รวม
			โรงไฟฟ้าระบบพลังงาน ไฟฟ้าและเครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตไฟฟ้า	เครื่องมือ เครื่องใช้	เครื่องใช้และ เครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	เครื่องจักร ระหว่างติดตั้ง	โรงไฟฟ้าระหว่าง ก่อสร้าง		
ราคาทุน										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	289,598,323.77	197,758,521.56	597,291,334.81	2,367,974,672.16	52,653,999.01	31,473,701.31	1,964,727.55	2,720,026.36	707,948,874.78	4,249,384,181.31
ซื้อระหว่างปี	-	-	-	16,593,597.90	124,661.50	824,233.72	648,403.63	2,297,224.04	780,598,961.23	801,087,037.02
ต้นทุนการกู้ยืมระหว่างปี	-	-	-	4,776,978.98	-	-	-	-	898,069.04	5,675,048.02
จำหน่าย/ตัดจำหน่ายระหว่างปี	(345,228.00)	-	(36,867,381.35)	(8,256,494.66)	-	-	-	-	(612,633.69)	(46,081,737.70)
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	169,174,134.30	506,189,002.55	802,934,412.64	-	-	4,957,841.32	1,908,942.09	-	-	1,485,164,332.90
รับโอนโอนออกระหว่างปี	-	58,500.00	4,917,275.40	852,666,391.61	-	-	-	(4,975,775.40)	(852,666,391.61)	-
โอนเปลี่ยนแปลง	-	-	-	(7,347,992.49)	-	-	-	-	-	(7,347,992.49)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	458,427,230.07	704,006,024.11	1,368,275,641.50	3,226,407,153.50	52,778,660.51	37,255,776.35	4,522,073.27	41,475.00	636,166,834.75	6,487,880,869.06
ค่าเสื่อมราคาสะสม										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	144,121,751.87	428,082,582.65	342,387,178.59	19,723,498.80	30,052,043.02	1,104,669.59	-	-	965,471,724.52
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	7,694.28	5,847,120.52	24,580,373.53	109,530,990.08	2,436,813.74	628,852.45	205,823.94	-	-	143,237,668.54
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(30,074,423.51)	(139,055.93)	-	-	-	-	-	(30,213,479.44)
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	6,343,477.36	317,698,829.51	613,003,164.14	-	-	4,117,071.17	1,549,518.63	-	-	942,712,060.81
โอนเปลี่ยนแปลง	-	-	-	(25,383.34)	-	-	-	-	-	(25,383.34)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	6,351,171.64	467,667,701.90	1,035,591,696.81	451,753,729.40	22,160,312.54	34,797,966.64	2,860,012.16	-	-	2,021,182,591.09
ค่าเผื่อการด้อยค่า										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	-	1,298,399.63	-	-	-	-	-	-	1,298,399.63
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(302,411.24)	-	-	-	-	-	-	(302,411.24)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	-	995,988.39	-	-	-	-	-	-	995,988.39
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	289,598,323.77	53,636,769.69	167,910,352.53	2,025,587,493.57	32,930,500.21	1,421,658.29	860,057.96	2,720,026.36	707,948,874.78	3,282,614,057.16
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	452,076,058.43	236,388,322.21	331,687,956.30	2,774,653,424.10	30,618,347.97	2,457,809.71	1,662,061.11	41,475.00	636,166,834.75	4,465,702,289.58
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย									หน่วย : บาท	
									ปี 2561	ปี 2560
ต้นทุนขาย									142,094,395.68	144,819,060.85
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร									1,143,272.86	1,030,994.43
รวม									143,237,668.54	145,850,055.28

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

		หน่วย : บาท							
		งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ที่ดิน	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	เครื่องมือ เครื่องใช้	เครื่องใช้และ เครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	ระบบส่งพลังงานไฟฟ้า และเครื่องมือเครื่องใช้ ในการผลิตไฟฟ้า	เครื่องจักร ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	97,002,972.90	144,496,544.23	598,485,702.00	10,352,950.16	29,829,509.18	400,501.00	-	2,426,600.00	882,994,779.47
ซื้อระหว่างปี	-	795,000.00	27,426,551.13	496,201.38	506,804.40	-	1,058,400.00	13,945,614.27	44,228,571.18
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(40,831,508.00)	-	-	-	-	-	(40,831,508.00)
รับโอน/โอนออกระหว่างปี	-	1,441,598.23	12,210,589.68	-	-	-	-	(13,652,187.91)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	97,002,972.90	146,733,142.46	597,291,334.81	10,849,151.54	30,336,313.58	400,501.00	1,058,400.00	2,720,026.36	886,391,842.65
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	134,371,355.14	443,717,403.27	9,855,161.32	28,926,755.04	400,500.00	-	-	617,271,174.77
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2,909,555.77	21,133,197.37	269,738.04	405,238.30	-	35,779.94	-	24,753,509.42
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย	-	-	(36,768,017.99)	-	-	-	-	-	(36,768,017.99)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	137,280,910.91	428,082,582.65	10,124,899.36	29,331,993.34	400,500.00	35,779.94	-	605,256,666.20
ค่าเผื่อการด้อยค่า									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-	1,954,928.75	-	-	-	-	-	1,954,928.75
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(656,529.12)	-	-	-	-	-	(656,529.12)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-	1,298,399.63	-	-	-	-	-	1,298,399.63
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	97,002,972.90	10,125,189.09	152,813,369.98	497,788.84	902,754.14	1.00	-	2,426,600.00	263,768,675.95
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	97,002,972.90	9,452,231.55	167,910,352.53	724,252.18	1,004,320.24	1.00	1,022,620.06	2,720,026.36	279,836,776.82

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

หน่วย : บาท									
งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	ที่ดิน	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	เครื่องมือ เครื่องใช้	เครื่องใช้และ เครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	ระบบส่งพลังงานไฟฟ้า และเครื่องมือเครื่องใช้ ในการผลิตไฟฟ้า	เครื่องจักร ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	97,002,972.90	146,733,142.46	597,291,334.81	10,849,151.54	30,336,313.58	400,501.00	1,058,400.00	2,720,026.36	886,391,842.65
ซื้อระหว่างปี	-	-	-	95,147.48	712,231.68	-	-	2,297,224.04	3,104,603.20
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(36,867,381.35)	-	-	-	-	-	(36,867,381.35)
รับโอนโอนออกระหว่างปี	-	58,500.00	4,917,275.40	-	-	-	-	(4,975,775.40)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	97,002,972.90	146,791,642.46	565,341,228.86	10,944,299.02	31,048,545.26	400,501.00	1,058,400.00	41,475.00	852,629,064.50
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	137,280,910.91	428,082,582.65	10,124,899.36	29,331,993.34	400,500.00	35,779.94	-	605,256,666.20
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	3,043,362.86	22,899,624.86	242,102.09	464,138.46	-	53,304.83	-	26,702,533.10
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย	-	-	(30,074,423.51)	-	-	-	-	-	(30,074,423.51)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	140,324,273.77	420,907,784.00	10,367,001.45	29,796,131.80	400,500.00	89,084.77	-	601,884,775.79
ค่าเผื่อการด้อยค่า									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	-	1,298,399.63	-	-	-	-	-	1,298,399.63
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(302,411.24)	-	-	-	-	-	(302,411.24)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	-	995,988.39	-	-	-	-	-	995,988.39
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	97,002,972.90	9,452,231.55	167,910,352.53	724,252.18	1,004,320.24	1.00	1,022,620.06	2,720,026.36	279,836,776.82
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	97,002,972.90	6,467,368.69	143,437,456.47	577,297.57	1,252,413.46	1.00	969,315.23	41,475.00	249,748,300.32
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย								หน่วย : บาท	
								ปี 2561	ปี 2560
ต้นทุนขาย								26,007,480.96	24,083,732.96
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร								695,052.14	669,776.46
รวม								26,702,533.10	24,753,509.42

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ที่ดินบางส่วน อาคารทั้งหมด เครื่องจักร และอุปกรณ์บางส่วนของบริษัทฯ และ บริษัทย่อย ราคาทุน จำนวนเงิน 2,043.36 ล้านบาท และ 2,277.17 ล้านบาท ตามลำดับ และมูลค่าสุทธิทางบัญชีหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวนเงิน 1,231.03 ล้านบาท และ 1,540.20 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับงบการเงินรวม (ราคาทุน จำนวนเงิน 679.13 ล้านบาท และ 637.08 ล้านบาท ตามลำดับ และมูลค่าสุทธิทางบัญชีหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวนเงิน 189.10 ล้านบาท และ 200.23 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ) ได้จัดจำนองไว้กับธนาคารเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อต่างๆ กับธนาคารพาณิชย์ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 25 และ ข้อ 40

สำหรับปี 2561 ต้นทุนการกู้ยืมในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 5.68 ล้านบาท เกิดจากเงินกู้ยืมโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะจากธนาคารพาณิชย์เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัทย่อยทางอ้อม จำนวนต้นทุนการกู้ยืมคำนวณตามต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นจริงระหว่างปี อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนร้อยละ LIBOR บวก 2.5 ต่อปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แผลงโซลาร์และอุปกรณ์ของบริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่ง ราคาทุนในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 69.08 ล้านบาทและ 68.88 ล้านบาท ตามลำดับ และมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 54.34 ล้านบาท และ 57.59 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นสินทรัพย์ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่เช่า ซึ่งเมื่อครบกำหนดตามสัญญา ผู้ให้เช่าจะมีสิทธิเลือกที่จะจ่ายเงินค่าทรัพย์สินหรือให้บริษัทย่อยทำการรื้อถอน บริษัทย่อยไม่ได้บันทึกประมาณการรื้อถอนในงบการเงินรวมเนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยคาดการณ์ว่าผู้ให้เช่าจะไม่ให้รื้อถอน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่ง ราคาทุนในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 203.70 ล้านบาท และ 203.86 ล้านบาท ตามลำดับ และมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 185.40 ล้านบาท และ 195.17 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นสินทรัพย์ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่เช่า ซึ่งเมื่อครบกำหนดตามสัญญา จะต้องทำการรื้อถอนโรงไฟฟ้าเพื่อส่งมอบพื้นที่ตามสภาพเดิมให้แก่ผู้ให้เช่า ในปี 2560 บริษัทย่อยทางอ้อมดังกล่าวได้บันทึกประมาณการรื้อถอน จำนวนเงิน 1.24 ล้านบาท ในงบการเงินรวม

18. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ สรุปได้ดังนี้-

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวม		
	สิทธิในการขายไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์	สิทธิการใช้สายส่ง กระแสไฟฟ้า	รวม
<u>ราคาทุน</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	506,338,174.55	9,490,486.21	515,828,660.76
ซื้อระหว่างปี	124,584,282.04	60,712,565.33	185,296,847.37
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	630,922,456.59	70,203,051.54	701,125,508.13
<u>ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	37,592,017.40	713,882.67	38,305,900.07
ตัดจำหน่ายระหว่างปี	18,570,296.74	562,167.60	19,132,464.34
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	56,162,314.14	1,276,050.27	57,438,364.41
<u>มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	468,746,157.15	8,776,603.54	477,522,760.69
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ปรับปรุงใหม่)	574,760,142.45	68,927,001.27	643,687,143.72

18. สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน - สุทธิ (ต่อ)

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน - สุทธิ สรุปได้ดังนี้.- (ต่อ)

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวม		
	สิทธิในการขายไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์	สิทธิการใช้สายส่ง กระแสไฟฟ้า	รวม
<u>ราคาทุน</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	630,922,456.59	70,203,051.54	701,125,508.13
ซื้อระหว่างปี	-	11,084,301.53	11,084,301.53
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	630,922,456.59	81,287,353.07	712,209,809.66
<u>ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	56,162,314.14	1,276,050.27	57,438,364.41
ตัดจำหน่ายระหว่างปี	19,056,610.95	1,066,297.66	20,122,908.61
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	75,218,925.09	2,342,347.93	77,561,273.02
<u>มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	574,760,142.45	68,927,001.27	643,687,143.72
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	555,703,531.50	78,945,005.14	634,648,536.64

บริษัทย่อยทางอ้อม :

สิทธิการขายไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ :

สิทธิการขายไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นค่าสิทธิในการผลิตไฟฟ้าในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 4 โครงการ โดยมีมูลค่ารวมประมาณ 1,251.80 ล้านบาท (คิดเป็น 380.38 ล้านบาท) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43.2 ถึงข้อ 43.4

สิทธิจากการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้า :

สิทธิจากการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้าในประเทศไทย เกิดจากสัญญากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวงที่กำหนดให้สัญญาที่บริษัทย่อยทางอ้อม 3 แห่ง ทำกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวง โดยกำหนดให้บริษัทย่อยทางอ้อมเป็นผู้ลงทุนในการติดตั้งระบบสายส่งกระแสไฟฟ้าเพื่อประโยชน์ในการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า กรรมสิทธิ์ในสิทธิที่ลงทุนจะตกเป็นของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวง ตามที่ระบุไว้ในสัญญา บริษัทย่อยจะตัดจำหน่ายสิทธิดังกล่าวเมื่อเริ่มเดินเครื่องจ่ายไฟเข้าระบบเชิงพาณิชย์

สิทธิจากการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่น เกิดจากการจ่ายค่าสิทธิดังกล่าวจำนวน 2 โครงการ โดยมีมูลค่ารวม 182.41 ล้านบาท (คิดเป็น 55.45 ล้านบาท) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43.2

19. สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

19.1 สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วย-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	14,088,263.37	6,206,570.60	6,176,329.84	5,704,624.62
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(57,946,568.43)	(7,358.00)	-	(7,358.00)
สุทธิ	(43,858,305.06)	6,199,212.60	6,176,329.84	5,697,266.62

19.2 รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 1 ม.ค. 61	เพิ่มขึ้นจาก การซื้อธุรกิจ	บันทึกเป็น (รายจ่าย)รายได้ สำหรับปีใน กำไรหรือขาดทุน	
			ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61	
<u>สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>				
ลูกหนี้การค้า	-	-	4,520,000.00	4,520,000.00
สินค้าคงเหลือ	131,596.11	-	1,493,000.00	1,624,596.11
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	8,171.00	8,171.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	271,725.80	-	(271,725.80)	-
ผลประโยชน์พนักงาน	5,803,248.69	-	2,132,247.57	7,935,496.26
รวม	6,206,570.60	-	7,881,692.77	14,088,263.37
<u>หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>				
เงินลงทุนระยะยาว	(7,358.00)	-	7,358.00	-
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	-	(20,312,974.08)	(37,633,594.35)	(57,946,568.43)
รวม	(7,358.00)	(20,312,974.08)	(37,626,236.35)	(57,946,568.43)
สุทธิ	6,199,212.60	(20,312,974.08)	(29,744,543.58)	(43,858,305.06)

19. สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

19.2 รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้.- (ต่อ)

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวม		
	บันทึกเป็น		
	ณ วันที่	(รายจ่าย)รายได้	ณ วันที่
1 ม.ค. 60	กำไรหรือขาดทุน	31 ธ.ค. 60	
<u>สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>			
สินค้ำคงเหลือ	152,000.00	(20,403.89)	131,596.11
เงินลงทุนระยะยาว	2,692.00	(2,692.00)	-
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	390,985.75	(119,259.95)	271,725.80
ผลประโยชน์พนักงาน	5,096,006.19	707,242.50	5,803,248.69
รวม	5,641,683.94	564,886.66	6,206,570.60
<u>หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>			
เงินลงทุนระยะยาว	-	(7,358.00)	(7,358.00)
เงินลงทุนชั่วคราว	(804,656.80)	804,656.80	-
รวม	(804,656.80)	797,298.80	(7,358.00)
สุทธิ	4,837,027.14	1,362,185.46	6,199,212.60

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	บันทึกเป็น		
	ณ วันที่	(รายจ่าย)รายได้	ณ วันที่
1 ม.ค. 61	กำไรหรือขาดทุน	31 ธ.ค. 61	
<u>สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>			
สินค้ำคงเหลือ	131,596.11	-	131,596.11
เงินลงทุนระยะยาว	-	8,171.00	8,171.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	262,684.92	(52,054.78)	210,630.14
ผลประโยชน์พนักงาน	5,310,343.59	515,589.00	5,825,932.59
รวม	5,704,624.62	471,705.22	6,176,329.84
<u>หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>			
เงินลงทุนระยะยาว	(7,358.00)	7,358.00	-
สุทธิ	5,697,266.62	479,063.22	6,176,329.84

19. สิทธิประโยชน์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

19.2 รายการเคลื่อนไหวของสิทธิประโยชน์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้.- (ต่อ)

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	บันทึกเป็น		
	ณ วันที่	(รายจ่าย)รายได้ สำหรับปีใน	ณ วันที่
1 ม.ค. 60	กำไรหรือขาดทุน	31 ธ.ค. 60	
<u>สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>			
สินค้ำคงเหลือ	152,000.00	(20,403.89)	131,596.11
เงินลงทุนระยะยาว	2,692.00	(2,692.00)	-
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	390,985.75	(128,300.83)	262,684.92
ผลประโยชน์พนักงาน	4,683,896.39	626,447.20	5,310,343.59
รวม	5,229,574.14	475,050.48	5,704,624.62
<u>หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>			
เงินลงทุนระยะยาว	-	(7,358.00)	(7,358.00)
เงินลงทุนชั่วคราว	(622,270.45)	622,270.45	-
รวม	(622,270.45)	614,912.45	(7,358.00)
สุทธิ	4,607,303.69	1,089,962.93	5,697,266.62

19.3 ค่าใช้จ่าย(รายได้)ภาษีเงินได้สำหรับปี สรุปลดดังนี้.-

19.3.1 ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

	หน่วย : บาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
<u>ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :</u>				
ค่าใช้จ่าย(รายได้)ภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับปี	(28,726,723.42)	24,111,275.90	10,237,840.72	14,163,670.50
<u>ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :</u>				
ค่าใช้จ่าย(รายได้)ภาษีเงินได้รอการตัด บัญชีที่เกี่ยวข้องกับผลแตกต่าง ชั่วคราวรับรู้เมื่อเริ่มแรกและที่กลับ	50,057,517.66	(1,362,185.46)	(479,063.22)	(1,089,962.93)
รายการ	21,330,794.24	22,749,090.44	9,758,777.50	13,073,707.57

19. สิทธิประโยชน์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

19.4 การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง

		หน่วย : บาท			
		งบการเงินรวม			
		สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
		ปี 2561		ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	
		อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)
กำไรก่อนภาษีเงินได้			430,021,096.91		254,110,941.23
กำไรก่อนภาษีเงินได้ส่วนที่ต้องเสียภาษี			257,776,097.89		255,329,739.96
หัก กำไร (ขาดทุน) ที่ได้รับยกเว้น			(257,020,922.13)		(204,293,683.64)
สุทธิกำไรที่ต้องเสียภาษี			755,175.76		51,036,056.32
จำนวนภาษีตามอัตราภาษี	20%		151,035.15	20%	10,207,211.26
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักในการคำนวณกำไรทางภาษี			21,179,759.09		12,541,879.18
ภาษีเงินได้ (อัตราที่แท้จริง)	-		21,330,794.24	45%	22,749,090.44

		หน่วย : บาท			
		งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
		ปี 2561		ปี 2560	
		อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)
กำไรก่อนภาษีเงินได้			43,900,398.33		64,661,045.27
จำนวนภาษีตามอัตราภาษี	20%		8,780,079.66	20%	12,932,209.05
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักในการคำนวณกำไรทางภาษี			978,697.84		141,498.52
ภาษีเงินได้ (อัตราที่แท้จริง)	22%		9,758,777.50	20%	13,073,707.57

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยบางแห่งมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่เกิดจากผลขาดทุนสะสมทางภาษี จำนวนเงิน 238.87 ล้านบาท และ 142.62 ล้านบาท ตามลำดับ (สิ้นสุดระยะเวลาการหักกลบในปี 2566 และ 2565 ตามลำดับ) บริษัทย่อยยังไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากรายการดังกล่าว เนื่องจากยังไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ชัดว่า บริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีดังกล่าว

19. สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

19.5 อัตรากาสิโน

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อย คำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิตามบัญชีสำหรับปีภายหลังปรับปรุงด้วยรายการที่ไม่ถือเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากร

รายการปรับปรุงหลัก ได้แก่ ค่าเผื่อนั้นสงสัยจะสูญ ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ การด้อยค่าของสินทรัพย์ ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน และค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

ภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทย่อยในต่างประเทศ คำนวณขึ้นโดยใช้อัตราตามกฎหมายของประเทศเหล่านั้น

บริษัทย่อย ไม่มีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระ เนื่องจากบริษัทย่อยมีผลขาดทุนสะสมทางภาษียกมาจากปีก่อน และมีผลขาดทุนสะสมทางภาษียกมาของกิจการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนมากกว่ากำไรสุทธิทางภาษีของส่วนงานที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้อง ได้ถูกวัดมูลค่าด้วยอัตรากาสิโนร้อยละ 20 ซึ่งเป็นอัตรากาสิโนที่รัฐบาลกำหนด ณ วันที่รายงาน

20. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายล่วงหน้า	78,092,092.83	69,232,779.26	13,484,980.45	11,174,218.20
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	64,312,763.27	8,880,499.90	-	-
เงินมัดจำและเงินประกัน	11,406,580.65	43,090,100.48	50,556.07	48,500.00
อื่นๆ	2,748,391.85	2,748,391.86	2,748,391.85	2,748,391.85
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์อื่น	(2,600,000.00)	(2,600,000.00)	(2,600,000.00)	(2,600,000.00)
รวม	153,959,828.60	121,351,771.50	13,683,928.37	11,371,110.05

21. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	352,658.37	7,515,529.07	102,915.94	7,515,529.07
เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีทอื่น	80,637,869.75	133,485,348.83	56,056,327.65	116,392,957.31
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	240,056,949.18	150,000,000.00	-	150,000,000.00
รวม	321,047,477.30	291,000,877.90	56,159,243.59	273,908,486.38

21. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 อัตราดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย.-

1. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.12 ต่อปี
2. เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีทีอื่น อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.5 - 4.73 ต่อปี และ 2.35 - 4.09 ต่อปี ตามลำดับ
3. ตัวสัญญาใช้เงิน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.2 - 5.8125 ต่อปี และ 3.25 - 3.85 ต่อปี ตามลำดับ

วงเงินสินเชื่อดังกล่าวกำกับโดยที่ดิน อาคารทั้งหมด เครื่องจักรและอุปกรณ์บางส่วนของบริษัทฯ ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 40 และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดอื่นๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา

22. ตัวแลกเปลี่ยนขายลด

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ ได้ออกตัวแลกเปลี่ยนขายลด (Bill of Exchange : B/E) ให้แก่สถาบันการเงิน 2 แห่ง จำนวน 27 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 1,275 ล้านบาท และจ่ายชำระคืนระหว่างปี จำนวน 1,195 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.45 ต่อปี คงเหลือตัวแลกเปลี่ยนขายลด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 13 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 460 ล้านบาท ครอบคลุมชำระในเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม 2562

ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ ได้ออกตัวแลกเปลี่ยนขายลด (Bill of Exchange : B/E) ให้แก่สถาบันการเงินแห่งหนึ่ง จำนวน 15 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 1,080 ล้านบาท และจ่ายชำระคืนระหว่างปี จำนวน 1,190 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.45 ต่อปี คงเหลือตัวแลกเปลี่ยนขายลด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 9 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 380 ล้านบาท ครอบคลุมชำระในเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน 2561

23. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560
<u>เจ้าหนี้การค้า</u>				
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทย่อย	-	-	193,388.96	-
- บริษัทอื่น	68,089,021.74	21,336,684.68	16,751,332.07	13,540,395.09
<u>เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น</u>				
เจ้าหนี้อื่น - บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00
- บริษัทอื่น	141,016,679.36	139,850,055.92	6,924,549.92	3,360,343.21
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	12,206,223.02	8,914,593.87	3,247,523.04	4,389,386.85
รายได้รับล่วงหน้า	41,320.00	38,700.00	31,320.00	38,700.00
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	26,506,434.09	19,698,879.64	2,112,371.48	2,062,003.68
รวม	<u>247,879,678.21</u>	<u>189,858,914.11</u>	<u>29,280,485.47</u>	<u>23,410,828.83</u>

24. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือต้นปี	128,896,286.53	-
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	-	128,896,286.53
หัก จ่ายคืนระหว่างปี	(48,956,549.28)	-
ยอดคงเหลือปลายปี	79,939,737.25	128,896,286.53

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น เป็นเงินกู้ยืมจากอดีตกรรมการ และอดีตผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยทางอ้อม จำนวน 3 แห่ง ในรูปตัวสัญญาใช้เงิน ไม่มีหลักประกัน ครบกำหนดเมื่อทวงถาม และไม่มีการติดดอกเบี้ยระหว่างกัน

25. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิ มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือต้นปี	1,638,770,653.98	1,469,201,540.00	11,250,000.00	36,450,000.00
บวก กู้เพิ่มระหว่างปี	1,418,440,494.28	1,022,287,900.00	436,748,000.00	15,000,000.00
บวก ทำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	12,717,608.39	-	-	-
หัก จ่ายคืนระหว่างปี	(234,589,406.72)	(852,718,786.02)	(14,850,000.00)	(40,200,000.00)
รวม	2,835,339,349.93	1,638,770,653.98	433,148,000.00	11,250,000.00
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระในหนึ่งปี	(332,824,973.31)	(226,159,174.80)	(71,200,000.00)	(8,250,000.00)
สุทธิ	2,502,514,376.62	1,412,611,479.18	361,948,000.00	3,000,000.00

บริษัทฯ บริษัทย่อย และบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงิน 4 แห่ง โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข รวมถึงข้อกำหนดอื่นๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 40)

รายละเอียดและเงื่อนไขการกู้ยืม ดังนี้.-

บริษัท :

วงเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	การผ่อนชำระ	ครบกำหนด
150	เพื่อเป็นเงินทุนในกิจการ	เบิกรับเป็นงวดๆ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 มีนาคม 2556	THBFIX บวก 1.24	งวดที่ 1 - 24 เดือนละ 2 ล้านบาท งวดที่ 25 - 59 เดือนละ 2.85 ล้านบาท งวดที่ 60 ชำระยอดคงค้างให้ครบถ้วน	ภายในปี 2561
96	เพื่อซื้อเครื่องจักร	งวดที่ 1 : จำนวน 30 ล้านบาท ภายในเดือน มกราคม 2560 งวดที่ 2 : จำนวน 66 ล้านบาท ภายในเดือน มิถุนายน 2560	MLR หัก 1	งวดที่ 1 - 60 เดือนละ 0.5 ล้านบาท งวดที่ 61 เป็นต้นไป เดือนละ 1.10 ล้านบาท	ภายใน 5 ปี นับจากวันเบิกเงินกู้งวดแรก

25. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ (ต่อ)

รายละเอียดและเงื่อนไขการกู้ยืม ดังนี้.- (ต่อ)

บริษัทฯ : (ต่อ)

วงเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	การผ่อนชำระ	ครบกำหนด
422.5	เพื่อซื้อหุ้น บริษัท ดับบลิวพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด	เบิกรับเป็นงวดๆ ให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 31 ธ.ค.61 (เบิก เงินกู้แล้ว 407.50 ล้านบาท)	THB FIX + 1.97	ชำระคืนภายใน 84 งวด งวดละ 5.00 ล้านบาท (ยกเว้นงวดสุดท้ายตกลง ชำระเท่ากับจำนวนที่เหลือ) เริ่มชำระ งวดแรก 31 มกราคม 2562	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2568
668.5					

หลักทรัพย์ที่นำไปค้ำประกันการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังต่อไปนี้

- 1) จำนำหุ้นสามัญของบริษัทย่อยบางส่วน
- 2) จำนองที่ดินและอาคารทั้งหมดของบริษัทฯ
- 3) จำนองเครื่องจักรบางส่วนของบริษัทฯ

บริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขภายใต้สัญญากู้ยืมดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดข้อปฏิบัติ และข้อจำกัดที่สำคัญบางประการ ดังต่อไปนี้

- 1) ดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ไม่เกินกว่า 2 : 1 เท่า และสำหรับวงเงินกู้ยืม 422.50 ล้านบาท ในปี 2562 กำหนดให้ต้องดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เกินกว่า 3 : 1 เท่า
- 2) ดำรงอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (DSCR) ไม่ต่ำกว่า 1.50 : 1 เท่า

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

วงเงินกู้ยืม	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย	การผ่อนชำระ
วงเงินที่ 1				
สินเชื่อส่วน ก. 300 ล้านบาท	เพื่อชำระค่าก่อสร้าง	ภายใน 18 เดือน นับจาก	LIBOR	ภายใน 3.6 ปี นับจาก
สินเชื่อส่วน ข. 3,305 ล้านเยน	โรงไฟฟ้าพลังงาน แสงอาทิตย์	วันที่เบิกรับสินเชื่อส่วน ก หรือ ส่วน ข งวดแรก	บวก 2.5	วันที่เบิกรับสินเชื่อ ส่วน ก หรือ ส่วน ข งวดแรก
วงเงินที่ 2				
สินเชื่อส่วน ก. 632 ล้านบาท	เพื่อชำระค่าก่อสร้าง	ภายใน 12 เดือน นับจาก	LIBOR	ภายใน 3 ปี นับจากวันที่
สินเชื่อส่วน ข. 465 ล้านเยน	โรงไฟฟ้าพลังงาน แสงอาทิตย์	วันที่เบิกรับสินเชื่อส่วน ก หรือ ส่วน ข งวดแรก	บวก 2.5	เบิกรับสินเชื่อส่วน ก หรือ ส่วน ข งวดแรก

หลักทรัพย์ที่นำไปค้ำประกันการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังต่อไปนี้

- 1) จำนำหุ้นสามัญของบริษัทย่อยทางอ้อม 4 แห่ง
- 2) บริษัทฯ เข้าค้ำประกันเต็มวงเงิน

25. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ (ต่อ)

รายละเอียดและเงื่อนไขการกู้ยืม ดังนี้.- (ต่อ)

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP” (ต่อ)

บริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขภายใต้สัญญากู้ยืมดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดข้อปฏิบัติ และข้อจำกัดที่สำคัญบางประการ ดังต่อไปนี้

- 1) ไม่ให้กู้ยืม หรือให้สินเชื่อ หรือให้การค้ำประกัน หรือเข้ารับผิดชอบในภาระใดของผู้อื่น
- 2) ไม่ให้ลดทุนจดทะเบียน
- 3) ไม่ให้จ่ายเงินปันผล ไม่ว่าจะเป็เฉพาะกาลหรือประจำปี เว้นแต่
 - 3.1) ก่อนสิ้นปี 2564 ผู้กู้ไม่มีเหตุผิดนัด/ผิดสัญญา และสามารถดำรงอัตราส่วนได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในข้อ 4
 - 3.2) ภายหลังจากระยะเวลาตามที่ระบุในข้อ 3.1
 - (ก) ผู้กู้ไม่มีเหตุผิดนัด/ผิดสัญญา
 - (ข) สามารถดำรงอัตราส่วนได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในข้อ 4
 - (ค) ผู้กู้มีสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ
- 4) ดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ไม่เกินกว่า 3.6 : 1 เท่า
- 5) ดำเนินการให้มีการโอนเงินรายได้ค่าไฟฟ้าทุกจำนวนที่ผู้กู้มีสิทธิได้รับจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าเข้าบัญชีเงินฝากรายได้ค่าไฟฟ้า ทั้งนี้ ผู้กู้มีสิทธิเบิกถอนเงินจากบัญชีรายได้ค่าไฟฟ้าก็ต่อเมื่อผู้กู้ไม่มีเหตุผิดนัด/ผิดสัญญา

บริษัทย่อยทางอ้อม :

วงเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	การผ่อนชำระ	ครบกำหนด
บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด					
305.45	เพื่อชำระค่าก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	งวดที่ 1 รับเงินกู้ทั้งหมด	THBFIX บวก 2.50	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรกเริ่ม ธ.ค. 2557	ภายในปี 2565
80.00	เพื่อนำมาเป็นเงินลงทุนเพิ่มในประเทศไทยและเวียดนาม	งวดที่ 1 รับเงินกู้ทั้งหมด	THBFIX บวก 2.50	เป็นรายเดือน งวดแรก 1.42 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นทุกงวดจนถึงงวดสุดท้าย 3.76 ล้านบาท รวมทั้งหมด 45 งวด ชำระงวดแรกเริ่ม ก.พ. 62	ภายในปี 2565
385.45					
บริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด					
305.45	เพื่อชำระค่าก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	งวดที่ 1 รับเงินกู้ทั้งหมด	THBFIX บวก 2.50	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรกเริ่ม ธ.ค. 2557	ภายในปี 2565
80.00	เพื่อนำมาเป็นเงินลงทุนเพิ่มในประเทศไทยและเวียดนาม	งวดที่ 1 รับเงินกู้ทั้งหมด	THBFIX บวก 2.50	เป็นรายเดือน งวดแรก 1.42 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นทุกงวดจนถึงงวดสุดท้าย 3.76 ล้านบาท รวมทั้งหมด 45 งวด ชำระงวดแรกเริ่ม ก.พ. 62	ภายในปี 2565
385.45					

25. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ (ต่อ)

รายละเอียดและเงื่อนไขการกู้ยืม ดังนี้.- (ต่อ)

บริษัทย่อยทางอ้อม : (ต่อ)

วงเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	การผ่อนชำระ	ครบกำหนด
บริษัท ลพบุรี โซล่า จำกัด					
414.00	เพื่อชำระค่าก่อสร้าง โรงไฟฟ้าพลังงาน แสงอาทิตย์	งวดที่ 1 : เบิกเมื่อวันที่ 6 มิ.ย. 2557 จำนวน 204.80 ล้านบาท งวดที่ 2 : เบิกเมื่อวันที่ 26 มิ.ย. 2557 จำนวน 204.20 ล้านบาท	FIX3M บวก 2.50	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรก 30 มิ.ย. 2557	ภายในปี 2564
140.00	เพื่อนำมาเป็นเงิน ลงทุนเพิ่มในประเทศ ไทยและเวียดนาม	งวดที่ 1 รับเงินกู้ทั้งหมด	THBFIX บวก 2.50	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรก 31 ม.ค. 2562	ภายในปี 2567
<u>554.00</u>					
บริษัท ปราจีน โซล่า จำกัด					
156.50	เพื่อชำระค่าก่อสร้าง โรงไฟฟ้าพลังงาน แสงอาทิตย์	เบิกเมื่อวันที่ 26 พ.ค. 2560	5.85 และ THBFIX บวก 3.15	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรก 31 พ.ค. 2560	ภายในปี 2572
บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด					
60.00	เพื่อซื้อเครื่องจักร	เบิกรับเป็นงวดๆ ให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 31 ก.ค. 2558	MLR หัก 2	ชำระคืนทุกสิ้นเดือน เริ่มสิ้น เดือน พ.ค. 2558 จ่ายงวดละ 0.77 ล้านบาท	ภายในปี 2562
47.00	เพื่อซื้อเครื่องจักร (โครงการคิงส์แพค)	งวดที่ 1 : จำนวน 42.72 ล้าน บาท ภายในวันที่ 30 มิ.ย. 60	MLR หัก 0.75	ชำระคืนทุกสิ้นเดือน เริ่มสิ้น เดือน ก.ค. 2560 จ่ายงวดละ 0.67 ล้านบาท	ภายในปี 2566
22.00	เพื่อซื้อเครื่องจักร (โครงการคิงส์แพค)	เบิกเงินกู้ภายใน 31 ต.ค. 61 หรือระยะเวลาอื่นที่ธนาคาร ขยายออกไปตามที่ธนาคาร เห็นสมควร	MLR หัก 0.75	ชำระคืนทุกสิ้นเดือน เริ่มสิ้น เดือนนับจากเบิกถอนเงินกู้งวด สุดท้าย จ่ายงวดละ 0.32 ล้านบาท	ภายในปี 2566
22.00	เพื่อซื้อเครื่องจักร (โครงการแสงรุ่ง)	เบิกเงินกู้ภายใน 31 ส.ค. 61 หรือระยะเวลาอื่นที่ธนาคาร ขยายออกไปตามที่ธนาคาร เห็นสมควร	MLR หัก 0.75	ชำระคืนทุกสิ้นเดือน เริ่มสิ้น เดือนนับจากเบิกถอนเงินกู้งวด สุดท้าย จ่ายงวดละ 0.32 ล้านบาท	ภายในปี 2567
<u>151.00</u>					
Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.)					
799.42 (2,700 ล้านเยน)	เพื่อชำระคืนภาระ หนี้สินในการกู้ยืมที่มี อยู่	ภายในเดือน ตุลาคม 2560	LIBOR บวก 1.6	ชำระคืนทุกสิ้นเดือน ก.พ. และ ส.ค. ชำระงวดแรกสิ้นเดือน ก.พ. 2561	ภายในปี 2578

25. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ (ต่อ)

รายละเอียดและเงื่อนไขการกู้ยืม ดังนี้.- (ต่อ)

บริษัทย่อยทางอ้อม : (ต่อ)

หลักทรัพย์ที่นำไปค้ำประกันการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังต่อไปนี้

- 1) จดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรใหม่ เพื่อเป็นหลักประกันภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันที่ที่มีการเบิกใช้วงเงิน
- 2) โอนสิทธิการรับเงินสำหรับโครงการเช่าซื้อให้แก่ธนาคาร ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันทำสัญญา
- 3) มอบสิทธิเรียกร้องที่บริษัทมีต่อลูกหนี้แห่งสิทธิ/ลูกหนี้การค้าทุกราย
- 4) การโอนสิทธิในผลประโยชน์ต่างๆ ที่บริษัทย่อยทางอ้อมจะได้รับจากข้อตกลงต่างๆ ในสัญญากู้เงิน
- 5) บริษัทฯ บริษัทย่อยทางตรง และบริษัทย่อยทางอ้อม เข้าค้ำประกันเต็มวงเงิน
- 6) จำนำหุ้นทั้งหมดของบริษัทย่อยทางตรง และบริษัทย่อยทางอ้อม
- 7) จำนองที่ดินทั้งหมดของบริษัทย่อยทางอ้อม
- 8) จำนองเครื่องจักรทั้งหมดของบริษัทย่อยทางอ้อม
- 9) สำรองบัญชีเงินฝากบางส่วนของบริษัทย่อยทางอ้อม
- 10) ประกันสิทธิการเช่าทรัพย์สิน (เช่าที่ดินจากสหกรณ์)

บริษัทย่อยทางอ้อมต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขภายใต้สัญญากู้ยืมดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดข้อปฏิบัติและข้อจำกัดที่สำคัญบางประการดังต่อไปนี้

- 1) ค้ำรองอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ไม่เกินกว่า 3 : 1 เท่า และไม่เกินกว่า 4 : 1 เท่า
- 2) ค้ำรองอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DSCR) ไม่ต่ำกว่า 1.1 - 1.20 : 1 เท่า

26. หุ้นกู้

บริษัทฯ :

- 26.1 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ออกและเสนอขายหุ้นกู้ประเภทไม่ด้อยสิทธิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาเงินทุนสำหรับการลงทุน เพื่อชำระคืนเงินกู้ และ/หรือเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนทั่วไป โดยมีมูลค่าคงค้างไม่เกิน 2,000 ล้านบาท ณ ขณะใดขณะหนึ่ง เมื่อมีการไถ่ถอนหุ้นกู้แล้ว บริษัทฯ สามารถนำมูลค่าไถ่ถอนดังกล่าวกลับมาเสนอขายได้ใหม่ โดยมีมูลค่าคงค้างรวม ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ต้องไม่เกิน 2,000 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2560 บริษัทฯ ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้จำนวน 3 ชุด จำนวน 815,400 หน่วย มูลค่าหน่วยที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 815.40 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้.-

ชนิดหุ้นกู้	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	วันครบกำหนด
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2560 ชุดที่ 1	328.00	5.00	7 มิถุนายน 2562
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2560 ชุดที่ 2	283.30	5.20	8 มิถุนายน 2563
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2560 ชุดที่ 3	204.10	5.35	8 มิถุนายน 2564
รวม	815.40		

26. **หุ้นกู้ (ต่อ)**

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) "EP"

26.2 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 บริษัทย่อยได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้จำนวน 3 ชุด จำนวน 918,700 หน่วย มูลค่าหน่วยที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 918.70 ล้านบาท ตามที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2558 ที่ให้ออกหุ้นกู้ในวงเงินไม่เกิน 2,000 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้.-

ชนิดหุ้นกู้	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	วันครบกำหนด
หุ้นกู้ชนิดทยอยชำระคืนเงินต้น ครั้งที่ 1/2559 ชุดที่ 1	113.40	4.15	5 เมษายน 2562
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2559 ชุดที่ 2	308.50	4.65	5 เมษายน 2563
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2559 ชุดที่ 3	496.80	5.10	5 เมษายน 2564
รวม	918.70		

26.3 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2559 บริษัทย่อยได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้จำนวน 3 ชุด จำนวน 1,500,000 หน่วย มูลค่าหน่วยที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 1,500 ล้านบาท ตามที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 ให้เพิ่มวงเงินการออกหุ้นกู้จากเดิม 2,000 ล้านบาท เป็น 2,500 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้.-

ชนิดหุ้นกู้	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	วันครบกำหนด
หุ้นกู้ชนิดทยอยชำระคืนเงินต้น ครั้งที่ 2/2559 ชุดที่ 1	500.00	4.20	23 กันยายน 2562
หุ้นกู้ครั้งที่ 2/2559 ชุดที่ 2	500.00	4.50	23 กันยายน 2563
หุ้นกู้ครั้งที่ 2/2559 ชุดที่ 3	500.00	4.80	23 กันยายน 2564
รวม	1,500.00		

บริษัทฯ และบริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ซึ่งได้กำหนดข้อปฏิบัติและข้อจำกัดบางประการ รวมถึงการให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำรงอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ไม่เกิน 3.25 : 1

รายการเคลื่อนไหวของหุ้นกู้ - สุทธิ มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือต้นปี	3,234,100,000.00	3,234,100,000.00	815,400,000.00	815,400,000.00
หัก ไถ่ถอนระหว่างปี	(56,700,000.00)	-	-	-
รวม	3,177,400,000.00	3,234,100,000.00	815,400,000.00	815,400,000.00
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระในหนึ่งปี	(884,700,000.00)	-	(328,000,000.00)	-
สุทธิ	2,292,700,000.00	3,234,100,000.00	487,400,000.00	815,400,000.00

27. ประเมินการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีนโยบายจ่ายค่าชดเชยผลประโยชน์หลังออกจากงานและบำเหน็จตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงาน

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ภาระผูกพันผลประโยชน์ ณ วันที่ 1 มกราคม	29,362,614.00	25,480,031.00	26,551,718.00	23,419,482.00
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	7,431,622.00	-	-	-
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	1,027,963.00	3,465,333.00	3,024,165.00	2,776,990.00
ต้นทุนดอกเบี้ย	4,231,464.00	715,250.00	744,850.00	653,246.00
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานสำหรับปี	(1,988,070.00)	(298,000.00)	(1,191,070.00)	(298,000.00)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	40,065,593.00	29,362,614.00	29,129,663.00	26,551,718.00
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระในหนึ่งปี	(2,565,653.00)	(196,507.00)	(2,013,726.00)	(82,049.00)
สุทธิ	37,499,940.00	29,166,107.00	27,115,937.00	26,469,669.00

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนข้างต้น แสดงรวมในรายการ ดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : บาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ต้นทุนขายและบริการ	2,977,590.00	2,326,756.00	2,451,194.00	2,229,120.00
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	935,832.00	669,921.00	618,484.00	565,299.00
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	1,346,005.00	1,183,906.00	699,337.00	635,817.00
รวม	5,259,427.00	4,180,583.00	3,769,015.00	3,430,236.00

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่รายงาน ประกอบด้วย.-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561 / ปี 2560		ปี 2561 / ปี 2560	
* อัตราคิดลด (ร้อยละ)	2.80 - 3.49		2.80	
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน (ร้อยละ)	4.40 - 5.00		4.40	
** อัตราการหมุนเวียนพนักงาน (ร้อยละ)	0 - 28		0 - 28	
*** อัตราภาระณะ	TMO2008		TMO2008	
อายุครบเกษียณ (ปี)	60		60	

* อัตราผลตอบแทนในตลาดของพันธบัตรรัฐบาลสำหรับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน

** ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการทำงานของพนักงาน

*** อ้างอิงตามตารางมรณะไทย 2551 ประเภทสามัญ (TMO2008 : Thai Mortality Ordinary Table of 2008)

27. ประเมินการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ (ต่อ)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจเป็นไปได้ อย่างสมเหตุสมผล ณ วันที่รายงาน โดยถือว่าข้อสมมติฐานอื่นๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้เป็นจำนวนเงินดังต่อไปนี้.-

ผลกระทบต่อประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดงได้ดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
อัตราคิดลด				
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	(3,338,423.00)	(2,475,964.00)	(2,278,386.00)	(2,198,977.00)
ลดลง ร้อยละ 1	3,794,039.00	2,807,910.00	2,566,245.00	2,487,146.00
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต				
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	4,738,275.00	3,192,102.00	3,278,365.00	2,829,671.00
ลดลง ร้อยละ 1	(4,189,263.00)	(2,843,262.00)	(2,921,716.00)	(2,527,649.00)
อัตราการลาออก				
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	(2,763,892.00)	(2,632,511.00)	(2,417,641.00)	(2,337,723.00)
ลดลง ร้อยละ 1	1,720,433.00	1,711,026.00	1,462,434.00	1,483,322.00

แม้ว่าการวิเคราะห์หนี้สินไม่ได้คำนึงการกระจายตัวแบบเต็มรูปแบบของกระแสเงินสด ที่คาดหวังภายใต้โครงการดังกล่าว แต่ได้แสดงประมาณการความอ่อนไหวของข้อสมมติต่างๆ

เปิดเผยผลกระทบของกฎหมายที่ออกใหม่ในปี 2562

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน จากปัจจุบันอัตราค่าชดเชยสูงสุด คือ 300 วัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบต่อให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เพิ่มขึ้น 12.20 ล้านบาท สำหรับงบการเงินรวม และเพิ่มขึ้น 8.93 ล้านบาท สำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ

ทั้งนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของปีที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

28. ค่าเผื่อหนี้สินจากภาระค้ำประกัน

ในระหว่างปี 2546 ผู้บริหารแผนของบริษัทฯ มีมติให้บันทึกประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการค้ำประกันตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (“MMG”) จำนวน 200 ล้านบาท ต่อธนาคารแห่งหนึ่ง โดยบริษัทฯ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน เนื่องจาก MMG ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูกิจการในขณะนั้นได้ ต่อมา MMG ได้ปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูกิจการครั้งที่ 2 ที่ได้ผ่านความเห็นชอบจากศาลแล้วเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547 และเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2550 ศาลมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการของ MMG

28. ค่าเผื่อหนี้สินจากภาระค้ำประกัน (ต่อ)

ในระหว่างปี 2548 MMG ได้ชำระคืนเจ้าหนี้บางส่วนโดยการให้เจ้าหนี้แปลงหนี้เป็นหุ้นสามัญและให้เจ้าหนี้แปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ ซึ่งนายทะเบียนหุ้นสามัญของ MMG ได้มอบหุ้นสามัญของบริษัทดังกล่าวให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ตามแผนฟื้นฟูกิจการครั้งที่ 2 ตามที่กล่าวข้างต้น ทำให้บริษัทดังกล่าวมีหนี้สินในส่วนที่บริษัท ค้ำประกันคงเหลือเป็นจำนวนเงิน 46.21 ล้านบาท ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่มีการคิดค่าธรรมเนียมการค้ำประกันกับ MMG

เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2551 ศาลแพ่งแผนกคดีล้มละลายได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด MMG ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย ทั้งนี้ ภาระหนี้สินในส่วนที่บริษัท ค้ำประกันยังคงมีอยู่เช่นเดิมตามแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ซึ่งกำหนดแนวทางในการชำระหนี้โดยแปลงหนี้เป็นหุ้นสามัญในราคาหุ้นละ 4 บาท ในขณะนั้น ทั้งนี้ปัจจุบันบริษัทฯ ได้ดำเนินการลดทุน - หุ้นสามัญ อัตรา 3 ต่อ 1 มูลค่าหุ้นละ 1 บาท แต่บริษัทฯ ยังไม่ได้ดำเนินการปรับค่าเผื่อหนี้สินจากการค้ำประกันเนื่องจากบริษัทฯ ยังไม่ได้รับการเรียกร้องจากธนาคารแห่งหนึ่งให้จ่ายชำระหนี้จำนวนดังกล่าว แทน MMG จนถึงปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งแผนกคดีล้มละลายได้มีคำพิพากษาให้ MMG เป็นบุคคลล้มละลายตามรายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จากมติการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก

29. ทุนเรือนหุ้น

รายการเคลื่อนไหวของทุนเรือนหุ้น ในระหว่างปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้.-

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ปี 2561			ปี 2560		
	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หน่วย : บาท		หุ้นสามัญ (หุ้น)	หน่วย : บาท	
	ทุนเรือนหุ้น	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		ทุนเรือนหุ้น	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	
ทุนจดทะเบียน						
ยอดยกมาต้นปี	937,716,283	937,716,283.00	-	861,283,589	861,283,589.00	-
เพิ่มทุน						
- หุ้นเพิ่มทุน	104,503,846	104,503,846.00	-	-	-	-
- เพื่อรองรับหุ้นปันผล	-	-	-	70,434,430	70,434,430.00	-
- เพื่อรองรับการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญ	104,503,846	104,503,846.00	-	6,000,000	6,000,000.00	-
ลดทุน	(101,685,513)	(101,685,513.00)	-	(1,736)	(1,736.00)	-
ยอดยกไปปลายปี	<u>1,045,038,462</u>	<u>1,045,038,462.00</u>	<u>-</u>	<u>937,716,283</u>	<u>937,716,283.00</u>	<u>-</u>
ทุนที่ออกและชำระแล้ว						
ยอดยกมาต้นปี	836,030,770	836,030,770.00	371,118,936.72	765,585,412	765,585,412.00	370,999,870.41
หุ้นเพิ่มทุน	85,542,070	85,542,070.00	196,746,761.00	-	-	-
หุ้นปันผล	-	-	-	70,429,582	70,429,582.00	-
ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญ	-	-	-	15,776	15,776.00	119,066.31
ยอดยกไปปลายปี	<u>921,572,840</u>	<u>921,572,840.00</u>	<u>567,865,697.72</u>	<u>836,030,770</u>	<u>836,030,770.00</u>	<u>371,118,936.72</u>

ปี 2561

- 29.1 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 มีมติที่สำคัญเกี่ยวกับทุนเรือนหุ้นดังนี้
- 29.1.1 อนุมัติให้บริษัทฯ ลดทุนจดทะเบียนจำนวน 3,112 หุ้น มีผลให้จำนวนหุ้นจากเดิม 937,716,283 หุ้น ลดเป็น 937,713,171 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ซึ่งเกิดจากจำนวนหุ้นที่คงเหลือจากการจ่ายหุ้นปันผลครั้งที่ 1 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561
- 29.1.2 อนุมัติให้บริษัทฯ ลดทุนจดทะเบียนจำนวน 101,682,401 หุ้น มีผลให้จำนวนหุ้นจากเดิม 937,713,171 หุ้น ลดเป็น 836,030,770 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ซึ่งเกิดจากการยกเลิกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 2 ("EPCO-W2") ที่ครบกำหนดใช้สิทธิเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561

29. **ทุนเรือนหุ้น (ต่อ)**

ปี 2561 (ต่อ)

29.1 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 มีมติที่สำคัญเกี่ยวกับทุนเรือนหุ้นดังนี้ (ต่อ)

29.1.3 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 209,007,692 หุ้น มีผลให้จำนวนหุ้นจากเดิม 836,030,770 หุ้น เพิ่มขึ้นเป็น 1,045,038,462 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท เพื่อรองรับการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้กับผู้ถือหุ้นเดิมในอัตราส่วน 8 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นใหม่ ในราคาเสนอขายหุ้นละ 3.3 บาท และรองรับการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ครั้งที่ 3 (“EPCO-W3”) จำนวนไม่เกิน 104,503,846 หน่วย ตามสัดส่วนการถือหุ้นเดิมตามสัดส่วน การถือหุ้นที่ใช้สิทธิของซื้อในอัตรา 1 หุ้นสามัญ เพิ่มทุนใหม่ต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย โดยไม่คิดมูลค่า ทั้งนี้ ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย สามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นใหม่ได้ 1 หุ้น ในราคา 5 บาท อายุของใบสำคัญแสดงสิทธิไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิ

ปี 2560

29.2 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 35,623,416 หุ้น มีผลให้จำนวนหุ้นจากเดิม 861,283,589 หุ้น เพิ่มขึ้นเป็น 896,907,005 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท เพื่อรองรับการจ่ายหุ้นปันผล ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 32 และเพื่อรองรับการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญซึ่งบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2560

29.3 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 มีมติที่สำคัญเกี่ยวกับทุนเรือนหุ้นดังนี้

29.3.1 อนุมัติการจดทะเบียนลดทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ ในส่วนที่คงเหลือจากการจ่ายหุ้นปันผลครั้งที่ 1 จำนวน 1,736 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยลดทุนจดทะเบียนจากเดิม 896,907,005.00 บาท เป็น 896,905,269.00 บาท บริษัทฯ ได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560

29.3.2 อนุมัติการจดทะเบียนเพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ จำนวน 40,811,014 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท เพื่อรองรับการจ่ายหุ้นปันผล จำนวน 39,811,014 หุ้น ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 32 และรองรับการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ EPCO-W2 จำนวน 1,000,000 หุ้น โดยเพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 896,905,269.00 บาท เป็น 937,716,283.00 บาท บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2560

30. **ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ**

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้น”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

31. **สำรองตามกฎหมาย**

บริษัทฯ และบริษัทย่อย :

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ ได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายจำนวน 8.55 ล้านบาท และ 7.04 ล้านบาท ตามลำดับ

ในปัจจุบัน บริษัทฯ ได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

31. สำรองตามกฎหมาย (ต่อ)

บริษัทย่อยทางอ้อม :

ตามมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทย่อยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนผลกำไร ซึ่งบริษัททำมาหาได้ทุกคราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

32. การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่ประกาศจ่ายในระหว่างปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้.-

บริษัทฯ :

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผล		
		จ่ายต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	วันที่จ่าย เงินปันผล
ปี 2561				
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561	0.08	66.88	23 พ.ค. 2561
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2561	ที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561	0.05	41.80	12 ก.ย. 2561
รวมทั้งสิ้น			<u>108.68</u>	
ปี 2560				
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2559	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560	0.04	61.25	24 พ.ค. 2560
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2560	ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560	0.08	63.70	27 ต.ค. 2560
รวมทั้งสิ้น			<u>124.95</u>	

ปี 2561

- 32.1 ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง ธันวาคม 2560 ในอัตราหุ้นละ 0.16 บาท รวมเป็นเงิน 130.58 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลในอัตราหุ้นละ 0.11 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 90.77 ล้านบาท และจ่ายเป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.05 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 39.81 ล้านบาท (20 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใดมีเศษของหุ้นเดิมหลังการจัดสรรหุ้นปันผลแล้ว ให้จ่ายปันผลเป็นเงินสดแทนการจ่ายเป็นหุ้นปันผลในอัตรา หุ้นละ 0.05 บาท)

32. การจ่ายเงินปันผล (ต่อ)

ปี 2560

- 32.2 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2559 ในอัตราหุ้นละ 0.04 บาท รวมเป็นเงิน 61.25 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลในอัตราหุ้นละ 0.02 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 30.62 ล้านบาท และจ่ายเป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.02 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 30.62 ล้านบาท (25 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใดมีเศษของหุ้นเดิมหลังการจัดสรรหุ้นปันผลแล้ว ให้จ่ายปันผลเป็นเงินสดแทนการจ่ายเป็นหุ้นปันผลในอัตรา หุ้นละ 0.04 บาท)
- 32.3 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2560 ในอัตราหุ้นละ 0.08 บาท รวมเป็นเงิน 63.70 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลในอัตราหุ้นละ 0.03 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 23.89 ล้านบาท และจ่ายเป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.05 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 39.81 ล้านบาท (20 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใดมีเศษของหุ้นเดิมหลังการจัดสรรหุ้นปันผลแล้ว ให้จ่ายปันผลเป็นเงินสดแทนการจ่ายเป็นหุ้นปันผลในอัตรา หุ้นละ 0.05 บาท)

33. รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นรายได้จากการได้รับสนับสนุนส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้า (Adder) ของบริษัทย่อยทางอ้อมสามแห่ง จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ในอัตรา 8 บาทต่อกิโลวัตต์ เป็นระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ บริษัทย่อยทางอ้อมรับรู้เงินอุดหนุนดังกล่าวเป็นรายได้ทั้งจำนวน เมื่อบริษัทย่อยทางอ้อมจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและลูกค้ายอมรับการส่งมอบนั้น

34. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะที่สำคัญ ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป				
และงานระหว่างทำ	952,280.48	5,647,193.36	952,280.48	5,647,193.36
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	198,462,280.97	196,369,688.91	198,419,916.03	196,369,688.91
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	128,321,887.15	120,527,801.35	95,281,216.22	97,481,148.75
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	163,360,577.15	164,982,519.59	26,702,533.10	24,753,509.42
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	(302,411.24)	(656,529.12)	(302,411.24)	(656,529.12)
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา				
โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	28,638,301.19	26,922,027.97	-	-
ค่าสาธารณูปโภค	12,918,922.83	12,839,806.35	11,503,349.47	12,002,419.50
ค่าตอบแทนกรรมการ	30,504,849.25	25,325,159.86	15,792,182.00	14,576,576.00
ต้นทุนทางการเงิน	246,482,307.69	210,778,945.10	64,261,737.01	46,653,997.86

35. กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปี คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกในระหว่างปี โดยแสดงการคำนวณดังนี้-

	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560		ปี 2560	
	ปี 2561	(ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน) (บาท)	342,774,792.69	206,424,479.55	34,141,620.83	51,587,377.70
จำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้ว (หุ้น)	840,718,007	791,029,679	840,718,007	791,029,679
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	0.41	0.26	0.04	0.07

36. สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

บริษัท และบริษัทย่อยทางอ้อม 5 แห่ง ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยได้รับสิทธิตามประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 เพื่อกิจการผลิตบรรจุภัณฑ์จากกระดาษปลอดเชื้อประเภท 6.13.1 ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อการใช้พลังงานทดแทน และกิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิต โดยต้องเป็นเครื่องจักรที่ซื้อเข้ามาภายในระยะเวลาที่กำหนดตามบัตรส่งเสริมการลงทุน
2. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการประเภทที่ได้รับการส่งเสริม คือ ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์
3. ให้ได้ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตรากปกติมีกำหนด 5 ปี นับจากวันพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้-

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันที่อนุมัติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
1214(1)/2555	31 พฤษภาคม 2554	บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด	15 ตุลาคม 2555
1215(1)/2555	10 พฤษภาคม 2554	บริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด	15 ตุลาคม 2555
1515(1)/2556	9 เมษายน 2556	บริษัท ลพบุรี โซล่า จำกัด	4 กุมภาพันธ์ 2557
1310(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1311(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1312(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1313(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1314(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1396(8)/2557	28 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	28 เมษายน 2558
1397(8)/2557	28 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	30 เมษายน 2558
1398(8)/2557	28 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	10 มิถุนายน 2558

36. สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

4. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการประเภทที่ได้รับการส่งเสริม คือ ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้.-

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันก่อนุมัติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
59-1568-1-00-1-0	24 พฤศจิกายน 2559	บริษัท ปราจิน โซล่า จำกัด	1 กุมภาพันธ์ 2560

5. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการประเภทที่ได้รับการส่งเสริม คือ ผลิตบรรจุภัณฑ์จากกระดาษปลอดเชื้อประเภท 6.13.1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้.-

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันก่อนุมัติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
59-0967-1-00-1-0	20 มิถุนายน 2559	บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	สิงหาคม 2560

6. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 50 ของเงินลงทุน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต โดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้ภายหลังจากได้รับบัตรส่งเสริม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้.-

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันก่อนุมัติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
60-0503-1-04-1-0	27 มีนาคม 2560	บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	มิถุนายน 2560

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกเป็นส่วนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และส่วนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังต่อไปนี้.-

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม					
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561			สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ปรับปรุงใหม่)		
	กิจการที่ได้รับ การส่งเสริม	กิจการที่ไม่ได้ รับการส่งเสริม	รวม	กิจการที่ได้รับ การส่งเสริม	กิจการที่ไม่ได้ รับการส่งเสริม	รวม
รายได้	357,409	827,255	1,184,664	366,982	595,649	962,631
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย	(100,388)	(675,586)	(775,974)	(162,680)	(568,589)	(731,269)
กำไรสุทธิ	257,021	151,669	408,690	204,302	27,060	231,362

ผลการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น จัดสรรตามหลักเกณฑ์ 2 ประการ ดังนี้.-

1. รายได้และค่าใช้จ่ายที่สามารถระบุได้ว่าเป็นของส่วนใดก็จะจัดสรรไปยังส่วนนั้นโดยตรง
2. รายการที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นของส่วนใดก็จะจัดสรรตามสัดส่วนของรายได้แต่ละส่วน

37. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

บริษัทฯ และพนักงานของบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 - 5 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จ่ายเงินสมทบกองทุนในงบการเงินรวม เป็นจำนวนเงิน 2.70 ล้านบาท และ 2.89 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นจำนวนเงิน 2.10 ล้านบาท และ 2.38 ล้านบาท ตามลำดับ

38. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทฯ คือ คณะกรรมการของบริษัทฯ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยนำเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานดำเนินงานเป็นรูปแบบหลักในการรายงาน ส่วนงานดำเนินงานพิจารณาจากระบบการบริหารจัดการ และโครงสร้างการรายงานทางการเงินภายในที่ได้รายงานต่อผู้มีอำนาจการตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทเป็นเกณฑ์ในการกำหนดส่วนงาน

สินทรัพย์ รายได้จากส่วนงานเป็นรายการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับส่วนงานหรือที่สามารถปันส่วนให้กับส่วนงานได้อย่าง สมเหตุสมผล

ส่วนงานธุรกิจ :

ส่วนงาน 1 : รับจ้างพิมพ์

ส่วนงาน 2 : ผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์

ส่วนงาน 3 : เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น

ส่วนงาน 4 : บำรุงรักษาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

ส่วนงานภูมิศาสตร์ :

ในการนำเสนอการจำแนกส่วนงานภูมิศาสตร์ รายได้ตามส่วนงานแยกตามเขตภูมิศาสตร์โดยกำหนดจากสถานที่ตั้ง ของลูกค้า

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยมีส่วนงานที่สำคัญ ดังนี้

<u>ส่วนงาน</u>	<u>ขอบเขตการดำเนินงานหลัก</u>
ประเทศไทย	รับจ้างพิมพ์ ผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ บำรุงรักษาโรงไฟฟ้า และเข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น
ประเทศญี่ปุ่น	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และ เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น
ประเทศฮ่องกง	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น

38. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

38.1 สินทรัพย์ รายได้และผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางธุรกิจในงบการเงินรวม มีดังนี้-

	หน่วย : พันบาท					
	งบการเงินรวม					
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561					
	ส่วนงาน 1	ส่วนงาน 2	ส่วนงาน 3	ส่วนงาน 4	ตัดรายการ ระหว่างกัน	รวม
รายได้	427,888	283,835	-	80,607	(12,692)	779,638
กำไรจากการดำเนินงาน	125,601	226,804	-	14,295	(3,926)	362,774
รายได้อื่นๆ						
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	207,631	-	-	-	207,631
ดอกเบี้ยรับ	75,580	6,150	46,577	2,497	(128,778)	2,026
เงินปันผลรับ	38	72,273	138,252	-	(210,624)	38
กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่า						
มูลค่ายุติธรรม	-	-	-	-	130,982	130,982
อื่นๆ	22,732	9,914	28,495	153	3,055	64,349
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(29,157)	(129,484)	(341)	(73)	(4,306)	(163,361)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	240,447	240,447
ค่าใช้จ่าย - สุทธิ	(67,336)	(39,446)	(72,241)	(5,896)	16,535	(168,384)
ต้นทุนทางการเงิน	(64,517)	(79,622)	(223,112)	(8,092)	128,862	(246,481)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(20,931)	(186)	100	(314)	-	(21,331)
กำไรของส่วนงาน	42,010	274,133	(82,270)	2,570	172,247	408,690
กำไรส่วนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						(65,915)
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						342,775
<u>สินทรัพย์ของส่วนงาน</u>						
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน						
ส่วนที่ปันส่วนได้	696,181	4,122,559	31,589	146	249,876	5,100,351
สินทรัพย์อื่น						5,498,981
สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561						10,599,332

38. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

38.1 สินทรัพย์ รายได้และผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางธุรกิจใงบการเงินรวม มีดังนี้.- (ต่อ)

	หน่วย : พันบาท					
	งบการเงินรวม					
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ปรับปรุงใหม่)					
	ส่วนงาน 1	ส่วนงาน 2	ส่วนงาน 3	ส่วนงาน 4	ตัดรายการ ระหว่างกัน	รวม
รายได้	444,926	264,646	-	12,804	(12,088)	710,288
กำไรจากการดำเนินงาน	136,944	214,163	-	3,888	9,107	364,102
รายได้อื่นๆ						
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	220,589	-	-	-	220,589
ดอกเบี้ยรับ	39,139	3,548	71,474	118	(107,066)	7,213
เงินปันผลรับ	-	-	191,749	-	(191,749)	-
อื่นๆ	14,315	43,040	37,085	22	(69,920)	24,542
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(24,753)	(131,237)	(357)	(159)	(8,476)	(164,982)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	196,234	196,234
ค่าใช้จ่าย - สุทธิ	(54,329)	(45,157)	(140,543)	(2,145)	59,367	(182,807)
ต้นทุนทางการเงิน	(46,654)	(88,257)	(187,153)	-	111,285	(210,779)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(13,074)	(9,605)	203	(274)	-	(22,750)
กำไรของส่วนงาน	51,588	207,084	(27,542)	1,450	(1,218)	231,362
กำไรส่วนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						(24,937)
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						206,425
<u>สินทรัพย์ของส่วนงาน</u>						
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน						
ส่วนที่ปันส่วนได้	279,837	3,456,021	32,267	182	157,994	3,926,301
สินทรัพย์อื่น						4,581,444
สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560						8,507,745

38.2 สินทรัพย์ รายได้ และผลการดำเนินงานจากส่วนงานภูมิศาสตร์

รายได้และผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางภูมิศาสตร์ใงบการเงินรวมสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	ปี 2561	ปี 2560
ประเทศไทย	1,034,542,581.62	808,632,254.58
ประเทศญี่ปุ่น	149,583,089.93	153,999,034.41
ประเทศเวียดนาม	538,109.04	-
รวม	1,184,663,780.59	962,631,288.99

38. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

38.2 สินทรัพย์ รายได้ และผลการดำเนินงานจากส่วนงานภูมิศาสตร์ (ต่อ)

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนตามส่วนงานภูมิศาสตร์ในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)
ประเทศไทย	5,993,496,012.66	5,307,675,114.69
ประเทศญี่ปุ่น	2,896,902,653.68	2,234,037,638.33
ประเทศเวียดนาม	86,473,866.15	-
รวม	8,976,872,532.49	7,541,712,753.02

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ มีรายการกับลูกค้าภายนอกจำนวน 3 ราย ที่มีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 10 ของรายได้รวม ดังนี้-

	หน่วย : ล้านบาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ส่วนงานรับจ้างพิมพ์	125.42	113.12	125.42	113.12
ส่วนงานผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์	451.73	461.03	-	-
รายได้รวม	577.15	574.15	125.42	113.12

39. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ปฏิบัติตามแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งอ้างอิงตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 107 เรื่อง "การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน" บริษัทฯ มีข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินทั้งในงบแสดงฐานะการเงินและนอกงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

นโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.26

39.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจตามปกติจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามสัญญาของคู่สัญญา บริษัทฯ และบริษัทย่อย ไม่มีนโยบายที่จะประกอบธุรกรรมตราสารทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์เพื่อการเก็งกำไรหรือเพื่อการค้า

39.2 ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากการให้สินเชื่ออันเกิดจากการที่คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทฯ และบริษัทย่อย เพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับสินเชื่อดังกล่าว บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้มีการควบคุมการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าและสอบทานฐานะทางการเงินของลูกค้าเป็นอย่างดีสม่ำเสมอ บริษัทฯ และบริษัทย่อย จึงไม่คาดว่าจะไม่ได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

39. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.2 ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ (ต่อ)

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ถือเป็นมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

39.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีดอกเบี้ยจากสถาบันการเงิน และหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ดังนั้น ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว เพื่อช่วยในการบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ จัดประเภทตามอัตราดอกเบี้ย ได้ดังนี้-

หน่วย : พันบาท

งบการเงินรวม						
อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย		รวม	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ปรับขึ้นลงตาม ราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์ทางการเงิน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	17	-	-	317,693	7,790	325,500	0.001 - 0.5
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	-	6,720	252,161	258,881	0.90 - 1.55
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	659,235	659,235	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	89,227	-	-	28,853	-	118,080	0.125 - 1.1
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	344	344	-
เงินให้กู้ยืมแก่บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	9,371	9,371	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,270	-	4,270	MLR + 1.5

หนี้สินทางการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม							MOR, 3 -
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	320,695	-	-	352	-	321,047	5.8125
ตัวแลกเปลี่ยนขายลด	460,000	-	-	-	-	460,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	247,880	247,880	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น	-	-	-	-	79,940	79,940	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	-	2,835,339	-	2,835,339	*
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทอื่น	28,508	-	-	-	-	28,508	14
หุ้นกู้	-	3,177,400	-	-	-	3,177,400	4.15 - 5.35

* THFIX+1.97, THFIX+2.5, THFIX+3.15, MLR-0.75, MLR-1, MLR-2, LIBOR+1.6, LIBOR+2.5, TIBOR+1.7

39. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ จัดประเภทตามอัตราดอกเบี้ย ได้ดังนี้.- (ต่อ)

	หน่วย : พันบาท						
	งบการเงินรวม						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย		รวม	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ปรับขึ้นลงตาม ราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	142,994	16,066	159,060	0.1 - 1
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	-	22,586	4,424	27,010	0.9 - 2
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	476,579	476,579	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	128,680	-	-	-	-	128,680	0.8 - 1.1
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	422	422	-
เงินให้กู้ยืมแก่บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	75,776	75,776	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,096	-	4,096	MLR+1.5
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	150,000	-	-	141,001	-	291,001	MOR,2.35-7.21
ตัวแลกเปลี่ยนขายลด	380,000	-	-	-	-	380,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	189,859	189,859	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น	-	-	-	-	128,896	128,896	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัท ที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	30,000	30,000	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	-	1,638,771	-	1,638,771	THFIX+1.24, MLR-2, MLR-1, FIX+2.5, TIBOR+1.7
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทอื่น	28,195	-	-	-	-	28,195	14.00
หุ้นกู้	-	3,234,100	-	-	-	3,234,100	4.15 - 5.35

39. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ จัดประเภทตามอัตราดอกเบี้ย ได้ดังนี้ - (ต่อ)

	หน่วย : พันบาท						
	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย		รวม	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ (ต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ปรับขึ้นลงตาม ราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	550	3,831	4,381	0.1 - 0.375
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	-	-	252	252	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	138,540	138,540	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและบริษัท ที่เกี่ยวข้องกัน	1,350,430	-	-	-	-	1,350,430	5.5
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	344	344	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,270	-	4,270	MLR+1.5
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	56,159	-	56,159	MOR,3 - 7.12
ตัวแลกเปลี่ยน	-	-	-	460,000	-	460,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	29,281	29,281	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	-	433,148	-	433,148	THFIX+1.24, MLR-1.97, MLR-1
หุ้นกู้	-	815,400	-	-	-	815,400	5 - 5.35
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	1,500	5,060	6,560	0.1 - 0.5
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	378,532	378,532	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	1,270,078	-	-	-	-	1,270,078	5.5
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	422	422	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,084	-	4,084	MLR+1.5
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	273,908	-	273,908	MOR,2.35 - 7.12
ตัวแลกเปลี่ยน	-	-	-	380,000	-	380,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	23,411	23,411	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	30,000	30,000	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	-	11,250	-	11,250	THFIX+1.24, MLR-2, MLR-1
หุ้นกู้	-	815,400	-	-	-	815,400	5 - 5.35

39. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.4 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมี หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้ทำและไม่ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเชื่อว่า不会有ผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ดังนี้

หนี้สินทางการเงิน ซึ่งได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ดังนี้-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
หนี้สิน				
เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีท				
ดอลลาร์สหรัฐ	2,211,471.37	2,510,877.30	1,713,418.57	1,988,647.30

หนี้สินทางการเงิน ซึ่งไม่ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ดังนี้-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
หนี้สิน				
เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีท				
ดอลลาร์สหรัฐ	4,032,540.07	-	-	-
ยูโร	-	350,000.00	-	350,000.00

39.5 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องคือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่อาจเกิดขึ้น โดยการจัดเตรียมวงเงินสินเชื่อที่คาดว่าจะเพียงพอในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อยซึ่งวงเงินดังกล่าวได้รับการอนุมัติจากธนาคารพาณิชย์หลายแห่ง

39.6 การวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือทางการเงิน ในกรณีของเครื่องมือทางการเงินที่มีการซื้อขายในตลาด มูลค่ายุติธรรมจะกำหนดจากราคาตลาดล่าสุด แต่หากไม่สามารถหาราคาตลาดที่เหมาะสมได้ มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินจะกำหนดขึ้นโดยใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าที่เหมาะสม

เนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นและเงินกู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

39. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.6 การวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.6.1 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้-

หน่วย : บาท				
งบการเงินรวม				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	252,379,510.85	-	-	252,379,510.85
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	4,845,841.81	-	-	4,845,841.81
หน่วย : บาท				
งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	251,879,515.40	-	-	251,879,515.40
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	421,850.00	-	-	421,850.00

ในปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

40. วงเงินสินเชื่อและการค้ำประกัน

บริษัทฯ มีวงเงินสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์ ดังนี้.-

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
วงเงินเบิกเกินบัญชี	57.00	37.00	37.00	37.00
วงเงินค้ำประกัน	20.73	10.73	10.00	10.00
วงเงิน LC / TR	196.00	141.00	156.00	141.00
วงเงินตัวสัญญาใช้เงิน	200.00	150.00	150.00	150.00
วงเงินกู้ยืมระยะยาว	3,556.40	1,720.70	746.00	165.00
วงเงิน LC เพื่อการค้ำประกัน	141.62	141.62	54.00	54.00
วงเงินรวมสินเชื่อธุรกิจค้ำประกัน	1,737.00	958.00	100.00	100.00
รวม	5,908.75	3,159.05	1,253.00	657.00

วงเงินสินเชื่อดังกล่าวค้ำประกันโดยที่ดิน อาคารทั้งหมด เครื่องจักรและอุปกรณ์บางส่วนของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ทางอ้อม (ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17) บริษัทย่อย กรรมการบริษัทฯ หุ่นของบริษัทย่อย และบริษัทย่อย ทางอ้อมที่ถือโดยบริษัทย่อย และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข รวมถึงข้อกำหนดอื่นๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา

41. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

41.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่นและบริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งใน ประเทศเวียดนามมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ตามสัญญาในอนาคต ดังนี้.-

	งบการเงินรวม	
	ปี 2561	ปี 2560
ลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศญี่ปุ่น (หน่วย : ล้านเยน)	1,506.43	5,913.88
ลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศเวียดนาม (หน่วย : ล้านดอลลาร์เวียดนาม)	92,426.40	-
ลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศเวียดนาม (หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	72.51	-

41.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยทางอ้อม 2 แห่งมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายลงทุนระบบการติดตั้ง ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ตามสัญญาในอนาคตเป็นจำนวน 10.89 ล้านบาท และ 4.60 ล้านบาท ตามลำดับ

41.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้กับ บริษัทแห่งหนึ่งตามสัญญาสนับสนุนโครงการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนพื้นดินเป็นจำนวน 75.90 ล้านบาท และ 79.20 ล้านบาท ตามลำดับ

41.4 บริษัทย่อยทางอ้อม 4 แห่งในประเทศไทยได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ในโครงการผลิต ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีกำลังการผลิตรวม 20 เมกะวัตต์ สัญญา 3 ฉบับมีระยะเวลา 5 ปี และต่อสัญญาโดย อัตโนมัติครั้งละ 5 ปี จนกว่าจะบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรจากคู่สัญญาและอีกหนึ่งฉบับมีระยะเวลา 25 ปี

41.5 บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งในประเทศไทยได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ในโครงการ ผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา (Solar PV Rooftop) จำนวน 8 แห่ง โดยมีกำลังการผลิตรวม 1,509.20 กิโลวัตต์ สัญญาดังกล่าวมีระยะเวลา 25 ปี

41. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

41.6 บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่นได้ทำสัญญาว่าจ้างงานการบริหารจัดการสำหรับธุรกิจผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีกำลังการผลิตรวม 12,009.80 กิโลวัตต์ สัญญากำหนดให้บริษัทย่อยทางอ้อมจะต้องจ่ายชำระค่าตอบแทนปีละ 10 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 20 ปี นับจากวันเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์จำหน่ายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และต่อสัญญาโดยอัตโนมัติครั้งละ 1 ปี จนกว่าจะบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรจากคู่สัญญา

41.7 บริษัทย่อยทางอ้อม ได้ทำสัญญาเช่าและสัญญาบริการต่างๆ หลายฉบับ โดยมีภาวะผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและค่าบริการในอนาคต ดังนี้.-

	งบการเงินรวม	
	ปี 2561	ปี 2560
สัญญาบริการรักษาความปลอดภัย (หน่วย : บาท)	-	172,500.00
สัญญาเช่า (หน่วย : บาท)	2,320,700.00	3,304,700.00
สัญญาประกันเครื่องแปลงกระแสไฟฟ้า (หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐ)	144,000.00	-

41.8 บริษัทฯ และบริษัทย่อยทางอ้อมมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นอยู่กับธนาคารหลายแห่ง ดังนี้.-

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
<u>เลตเตอร์ออฟเครดิต</u>				
บริษัท	36.16	10.21	36.16	10.21
บริษัทย่อยทางอ้อม	9.07	3.97	-	-
รวม	<u>45.23</u>	<u>14.18</u>	<u>36.16</u>	<u>10.21</u>
<u>หนังสือค้ำประกันต่างๆ</u>				
บริษัท	81.54	81.42	81.54	81.42
บริษัทย่อยทางอ้อม	98.80	87.75	-	-
รวม	<u>180.34</u>	<u>169.17</u>	<u>81.54</u>	<u>81.42</u>

41.9 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาวะผูกพันจากการเข้าประกันวงเงินสินเชื่อระหว่างกัน ตามรายละเอียดที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6.3

42. คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ :

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2559 บริษัทฯ ได้รับคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ร่วมกับบุคคลอื่น 7 ราย บริษัทฯ ตกเป็นจำเลยร่วมที่ 1 ในฐานความผิดละเมิดข้อมูลอันเป็นความลับทางการค้า โดยโจทก์อ้างว่าพนักงานของโจทก์นำข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้ามาเปิดเผยให้กับบริษัทฯ และเรียกค่าเสียหาย รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 753.97 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันฟ้อง

42. คดีฟ้องร้อง (ต่อ)

บริษัทย่อยทางอ้อม :

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2559 บริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น 3 แห่ง Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) (“AEKK”), AE Power Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GK2”), และ Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GK3”) ได้รับคำฟ้องร้องต่อศาลแห่งเมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ร่วมกับบุคคลอื่น 2 ราย โดยบริษัทฯ ตกเป็นจำเลยร่วม ในความผิดฐานละเมิดข้อมูลอันเป็นความลับทางการค้า โดยโจทก์อ้างว่าพนักงานของโจทก์นำข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้ามาเปิดเผยให้กับบริษัทฯ และเรียกค่าเสียหาย รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 974.72 ล้านบาท

บริษัทฯ ได้มีการเจรจาเพื่อระงับข้อพิพาททางคดี ทั้งคดีในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นทั้งหมด โดยสามารถเจรจาตกลงกันได้ ฝ่ายบริษัทโจทก์และบริษัทในประเทศญี่ปุ่นไม่ประสงค์จะดำเนินคดีกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยในประเทศญี่ปุ่นอีกต่อไป และได้มีการยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ 15 กรกฎาคม 2559 และ 21 กรกฎาคม 2559 ตามลำดับเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้โจทก์และจำเลยได้ตกลงที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนในการประกอบการซึ่งกันและกัน จึงได้มีการตกลงทำสัญญาพัฒนาโครงการ PV Solar ระหว่าง บริษัทย่อยของโจทก์ กับ GK3 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2559 เป็นคำพัฒนาโครงการ Kyotamba Mizuho 12.0008 MWp Solar Plant (ขนาดกำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์) จำนวนเงิน 270 ล้านบาท โดยมีการจ่ายชำระครบทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2559

นอกจากข้อตกลงเพื่อระงับข้อพิพาททางคดีดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัทฯ ยังมีภาระผูกพันต้องจัดหาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์อื่นๆ ที่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 12 เมกะวัตต์ มาขายให้กับโจทก์หรือบริษัทย่อยของโจทก์ภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 หากไม่สามารถดำเนินการได้ บริษัทฯ ต้องจ่ายค่าเสียหายให้แก่โจทก์เป็นเงิน 690 ล้านบาทหรือประมาณ 197.26 ล้านบาท ในระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ บริษัทฯ ได้เจรจากับผู้ขายโรงไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่นให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่กลุ่มบริษัทจากข้อพิพาทคดีดังกล่าว รวมทั้งจัดหาโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้แก่โจทก์ตามที่โจทก์เสนอ โดยผู้ขายยินยอมที่จะจัดหาโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้กับโจทก์ตามที่โจทก์เสนอ และยินยอมที่จะรับผิดชอบในความเสียหายทั้งปวงที่อาจมีขึ้น

เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2559 บริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น 2 แห่ง AEKK และ GK2 ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง (“MOU”) ร่วมกับบริษัทผู้ขายโครงการ Green Energy Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GE”) โดยให้ GE ชดใช้ค่าเสียหายแก่กลุ่มบริษัทฯ จากข้อพิพาททางคดีดังกล่าว จำนวน 270 ล้านบาท ในระหว่างปี 2560 บริษัทย่อยทางอ้อมได้รับชำระเป็นจำนวนเงินรวม 200.74 ล้านบาท และภายหลังสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ได้รับชำระส่วนที่เหลือครบทั้งจำนวนแล้วเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2560 บริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น 2 แห่งข้างต้น ในลงนามใน MOU เพิ่มเติมร่วมกับ GE โดยให้ GE ดำเนินการหาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์อื่นๆ ที่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 12 เมกะวัตต์ มาขายคืนให้โจทก์หรือบริษัทย่อยของโจทก์ภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 หากไม่สามารถดำเนินการได้ต้องจ่ายค่าความเสียหายให้แก่โจทก์ เป็นจำนวนเงิน 690 ล้านบาทหรือประมาณ 197.26 ล้านบาท เมื่อครบกำหนดเวลา GE ไม่สามารถดำเนินการหาโครงการโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้โจทก์ตามที่โจทก์เสนอ จึงต้องจ่ายค่าความเสียหายให้โจทก์ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าความเสียหายให้กับโจทก์ และได้มีการเรียกค่าเสียหายจาก GE ซึ่งบริษัทฯ ได้ทยอยรับชำระค่าเสียหายจาก GE ในเดือนมกราคม และ กุมภาพันธ์ 2561 ครบทั้งจำนวนแล้ว (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9)

43. ข้อมูลสำคัญอื่น

บริษัท :

43.1 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2560 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัท ลงนามในสัญญาสนับสนุนทางการเงินโดยผู้ถือหุ้น (Equity Contribution and Shareholders Support Agreement) ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนหลักใหม่ (The New Major Sponsor) และบริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (“EP”) ในฐานะผู้ถือหุ้นใหม่ (The New Shareholder) เพื่อประกอบสัญญาเงินกู้ (Facility Agreement) ของบริษัท พีพีทีซี จำกัด (“PPTC”) ในสัดส่วนร้อยละ 49.50 โดยจะต้องมีการจัดทำสัญญาเพิ่มเติม ภายใต้สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสินเชื่อ ครั้งที่ 3

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 8/2560 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัท ลงนามในสัญญา Sponsor Undertaking ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนโครงการ เพื่อประกอบสัญญาเงินกู้ของบริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) (“AEKK”)

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

โครงการลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้า

43.2 โครงการ Kurihara กำลังการผลิต 23 เมกะวัตต์

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2556 AEKK และ Kurihara Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GK1”) ได้ลงนามในสัญญาแต่งตั้งผู้พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์กับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิต 13 เมกะวัตต์ และ 10 เมกะวัตต์ ตามลำดับ โดยเงื่อนไขในสัญญาที่สำคัญคือ AEKK จะต้องลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น AE Power Godo Kaisha (“GK2”) จากผู้ถือหุ้นเดิมซึ่งการพัฒนาโครงการข้างต้นได้ดำเนินการในนามของ GK1 และ GK2

เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2557 บริษัท เอ็ปโก้ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (“EPCO-E”) ได้ลงนามในสัญญาร่วมลงทุน (Tokumei Kumiai Agreement “TK Agreement”) กับ GK1 เพื่อพัฒนาโครงการ Kurihara Phase 2 (ขนาดกำลังการผลิต 10 เมกะวัตต์) และวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 EPCO-E ได้ลงนามใน TK Agreement กับ GK2 เพื่อพัฒนาโครงการ Kurihara Phase 1 (ขนาดกำลังการผลิต 13 เมกะวัตต์) ภายใต้สัญญาร่วมลงทุนทั้ง 2 ฉบับนี้ EPCO-E จะต้องจ่ายเงินลงทุนเพื่อก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และ EPCO-E จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 97 ของผลตอบแทนจากการลงทุนตลอดอายุโครงการ

GK1 และ GK2 ได้มีการตกลงเข้ารับสิทธิในการผลิตไฟฟ้าสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Fit) มูลค่ารวม 287.43 ล้านบาท (คิดเป็น 90.65 ล้านบาท) รวมถึงการก่อสร้างสายส่งและเสาเพื่อขอเชื่อมต่อกับระบบของการไฟฟ้า (Grid Connection) จากการไฟฟ้าประเทศญี่ปุ่น (Tohoko Electricity Power Company) มูลค่ารวม 220.46 ล้านบาท (คิดเป็น 66.53 ล้านบาท)

ปัจจุบันโครงการ Kurihara Phase 2 อยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง สำหรับโครงการ Kurihara Phase 1 ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ และเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์จำหน่ายไฟฟ้าให้กับ Kansai Electric Power Co., Inc. เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป

43. ข้อมูลสำคัญอื่น (ต่อ)

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP” (ต่อ)

โครงการลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้า (ต่อ)

43.3 โครงการ Kyotamba กำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 AEKK และ GK2 ได้ลงนามในสัญญาแต่งตั้งผู้พัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์กับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น ขนาดกำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์ มูลค่าตามสัญญา 750 ล้านบาท โดยสัญญาดังกล่าวได้รวมที่ดินและสิทธิในการผลิตไฟฟ้า (Fit) รวมไปถึงใบอนุญาตต่างๆ ซึ่ง AEKK เป็นผู้จ่ายชำระค่าที่ดินมูลค่า 100 ล้านบาท (คิดเป็น 29.64 ล้านบาท) และเป็นผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว โดย AEKK จะลงนามในสัญญาการใช้สิทธิในพื้นที่ดิน (Land Superficies) กับ Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GK3”) ซึ่งเป็นผู้พัฒนาโครงการ Kyotamba ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเข้ารับสิทธิในการผลิตไฟฟ้าและใบอนุญาตต่างๆ มูลค่า 650 ล้านบาท (คิดเป็น 194.29 ล้านบาท) GK2 จะเป็นผู้จ่ายชำระและโอนให้แก่ GK3 เพื่อนำไปดำเนินการพัฒนาต่อ ซึ่ง AEKK และ GK2 ได้จ่ายชำระค่าใช้จ่ายตามสัญญาข้างต้นครบถ้วนแล้ว

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559 EPCO-E ได้ลงนามใน TK Agreement กับ GK3 เพื่อพัฒนาโครงการ Kyotamba (ขนาดกำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์) ภายใต้สัญญาร่วมทุนนี้ EPCO-E จะต้องจ่ายเงินลงทุนเพื่อการก่อสร้างโครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และ EPCO-E จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 97 ของผลตอบแทนจากการลงทุนตลอดอายุโครงการ

โครงการดังกล่าวได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ และเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์จำหน่ายไฟฟ้าให้การไฟฟ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2560 AEKK ได้โอนหุ้นทั้งหมดของ GK3 ให้แก่ Kyotamba Solar Holding Ippan Shadan Houjin เพื่อให้เป็นไปตามโครงสร้างทางกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2560 บริษัทย่อยทางอ้อม GK3 ได้ลงนามในสัญญาแต่งตั้งผู้บริหารจัดการสินทรัพย์กับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น ให้เป็นผู้ดำเนินการงานบริหารจัดการสินทรัพย์ของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ตามที่ดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 41.7

ในปี 2560 GK3 ได้ว่าจ้างที่ปรึกษากฎหมายให้สอบทาน TK Agreement และสรุปว่าสัญญาดังกล่าวไม่มีผลบังคับใช้

เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ได้มีการยกเลิก TK Agreement ระหว่าง EPCO-E กับ GK3 ฉบับลงวันที่ 1 เมษายน 2559 และได้ทำสัญญาใหม่ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560 แทนฉบับเดิม ซึ่งเนื้อหาหลักคือการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนผลตอบแทนจากเดิมคือสัดส่วนร้อยละ 97 : 3 เป็นร้อยละ 98 : 2 และสัดส่วนการจ่ายเงินลงทุนจากเดิม 648.95 ล้านบาท (ซึ่งจ่ายชำระเงินลงทุนแล้วจำนวน 50 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2559) เป็น 931 ล้านบาท ทั้งนี้ EPCO-E ได้รับคืนเงินลงทุนจาก GK3 ตามสัญญาฉบับเดิมที่ยกเลิก จำนวน 50 ล้านบาท และจ่ายเงินลงทุนตามสัดส่วนของสัญญาฉบับใหม่จำนวน 931 ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560

43.4 โครงการ Shichikashuku กำลังการผลิต 3.465 เมกะวัตต์

ที่ประชุมคณะกรรมการของ EP ครั้งที่ 7/2559 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัท EPCO-E ซึ่งเป็นบริษัทย่อยทางอ้อมของบริษัทฯ เข้าลงทุนในโครงการโรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศญี่ปุ่น Shichikashuku 1 - 2 รวมจำนวน 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิต 1.98 เมกะวัตต์ และ 1.485 เมกะวัตต์ ตามลำดับ ปัจจุบันยังไม่มีการลงนามใน TK Agreement แต่อย่างใด

43. ข้อมูลสำคัญอื่น (ต่อ)

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อิสรเทอรัล พาวเวอร์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP” (ต่อ)

โครงการลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้า (ต่อ)

43.4 โครงการ Shichikashuku กำลังการผลิต 3.465 เมกะวัตต์ (ต่อ)

เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 AEKK ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น Higashi Nihon Mega Solar 3 Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GK4”) จากผู้ถือหุ้นเดิม มูลค่าตามสัญญา 410.42 ล้านบาท ซึ่ง GK4 เป็นผู้ได้รับสิทธิในการพัฒนาโครงการโรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 2 โครงการ ตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น สัญญาดังกล่าวได้รวมสิทธิในการผลิตไฟฟ้า และใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างโครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Fit) มูลค่า 314.37 ล้านบาท (คิดเป็น 95.44 ล้านบาท) รวมถึงสิทธิในที่ดินมูลค่า 96 ล้านบาท (คิดเป็น 95.44 ล้านบาท) ซึ่งที่ดินดังกล่าว GK4 ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายที่ดินกับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น โดยสัญญาฉบับดังกล่าวจะมีผลเมื่อโครงการดังกล่าวได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ

43.5 โครงการลงทุนในโครงการผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็ก (Small Power Producer - SPP) โดยใช้พลังงานความร้อนร่วม (Co-Generation Combined Power Plant) :

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559 และ วันที่ 29 มิถุนายน 2559 EP ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น ของบริษัท 3 แห่ง จำนวน 3 ฉบับ รวมเป็นมูลค่าตามสัญญา 2,649.68 ล้านบาท เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็ก (Small Power Producer - SPP) โดยใช้พลังงานความร้อนร่วม (Co-Generation Combined Power Plant) จำนวน 3 โรงไฟฟ้า กำลังการผลิตสูงสุดรวม 360 เมกะวัตต์ และไอน้ำกำลังการผลิตสูงสุดรวม 90 ตันต่อชั่วโมง ตามเงื่อนไขสัญญาทั้ง 3 ฉบับ ระบุว่าจะต้องได้รับอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าว จากที่ประชุมคณะกรรมการ และที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และ EP

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2559 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ EP ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 มีมติอนุมัติให้ EP เข้าทำรายการดังกล่าวได้ โดยมีข้อมูลที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการทำสัญญาดังกล่าวข้างต้นดังนี้.-

ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท ทศศิริ จำกัด (“TSR”) เพิ่มเติมจากผู้ถือหุ้นเดิมอีกจำนวน 3,099,998 หุ้น โดยมีมูลค่าตามสัญญา 509.42 ล้านบาท ภายหลังจากซื้อหุ้น สัดส่วนการถือหุ้น ในบริษัทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 99.99 และสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท เอสเอสยูที จำกัด (“SSUT”) คิดเป็นร้อยละ 20 ซึ่ง EP จ่ายชำระค่าหุ้นครบทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้จ่ายชำระเงินมัดจำเพื่อซื้อหุ้นแล้วรวมเป็นจำนวนเงิน 300 ล้านบาท

โรงไฟฟ้า SSUT ได้เริ่มจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ ขนาดกำลังการผลิตสูงสุดรวม 240 เมกะวัตต์ และไอน้ำกำลังการผลิตสูงสุดรวม 60 ตันต่อชั่วโมง ให้กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2559 และวันที่ 29 ธันวาคม 2559 เป็นต้นไป

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติอนุมัติให้ EP เข้าซื้อหุ้นของบริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (“STCE”) จำนวน 78,447,600 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียน และเข้าซื้อหุ้นของบริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี โซลูชัน จำกัด (“APEX”) จำนวน 20,602,400 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 81.25 ของทุนจดทะเบียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด (“TAC”) ในสัดส่วนร้อยละ 50 และเพื่อเข้าถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท พีพีทีซี จำกัด (“PPTC”) ในสัดส่วนร้อยละ 25 และ SSUT ในสัดส่วนร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นของทั้ง 2 บริษัทข้างต้นครบถ้วนแล้วเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2560 และวันที่ 26 เมษายน 2560

43. ข้อมูลสำคัญอื่น (ต่อ)

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP” (ต่อ)

โครงการลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้า (ต่อ)

43.5 โครงการลงทุนในโครงการผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็ก (Small Power Producer - SPP) โดยใช้พลังงานความร้อนร่วม (Co-Generation Combined Power Plant) : (ต่อ)

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 EP ได้เข้าซื้อหุ้นของ PPTC จากผู้ถือหุ้นเดิมเพิ่มเติม ในสัดส่วนร้อยละ 24.50 ของทุนจดทะเบียน ซึ่งได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

43.6 โครงการ Xuan Tho กำลังการผลิตติดตั้งรวม 99.216 เมกะวัตต์

ที่ประชุมคณะกรรมการของ EP ครั้งที่ 7/2561 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 มีมติอนุมัติให้บริษัท โซลาร์ พาวเวอร์ แมเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (“SPM-TH”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นของ Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company (“PKS”) ตามรายละเอียดที่ได้กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1.1.2 เพื่อเป็นผู้พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศเวียดนาม จำนวน 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งรวม 99.216 เมกะวัตต์ โดยสัญญาซื้อขายไฟฟ้ามีระยะเวลาซื้อขายไฟฟ้า 20 ปี ให้กับ Electricity of Vietnam (“EVN”) ในอัตราซื้อไฟฟ้า Feed in Tariff หรือ FIT และอนุมัติให้ PKS เข้าทำสัญญาพัฒนาโครงการ (Construction Service Agreement) มูลค่าของสัญญา 306,407.20 ล้านดอลลาร์เวียดนาม (หรือประมาณ 430.20 ล้านบาท) เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในการซื้อขายไฟฟ้าและใบอนุญาตต่างๆ

ที่ประชุมคณะกรรมการของ EP ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561 มีมติอนุมัติให้ SPM-TH เข้าทำบันทึกข้อตกลงลงทุนร่วมกันในโครงการ PKS กับบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชัน จำกัด (มหาชน) (“CSS”) ตามรายละเอียดที่ได้กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1.1.2 นอกจากนี้ยังอนุมัติให้ PKS เข้าทำสัญญาก่อสร้างโรงไฟฟ้า (EPC Contract) โดยมีมูลค่าการก่อสร้างรวม 77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 2,511.34 ล้านบาท)

ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการก่อสร้างและคาดว่าโครงการจะแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2562

44. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย คือ การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและการดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ในงบการเงินรวมแสดงอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเป็น 2.23 : 1 และ 2.44 : 1 ตามลำดับ และในงบการเงินเฉพาะกิจการเป็น 1.12 : 1 และ 1.10 : 1 ตามลำดับ

45. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลา

บริษัทฯ :

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 มีมติที่สำคัญดังนี้

45.1 อนุมัติให้นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ลดทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ จำนวน 18,961,776 บาท ที่เหลือจากการออกและเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทฯ โดยจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น (Right offering : RO)

45.2 อนุมัติให้นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น จ่ายเงินปันผลจากการดำเนินงานของบริษัทฯ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2561 และจากกำไรสะสม ในอัตราหุ้นละ 0.10 บาท รวมเป็นเงินจำนวน 92.16 ล้านบาท

46. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562